

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

ZAVODA ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

2020.

Broj: 01-02-08-11-3-2124-5/20

Sarajevo, juli 2020.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	6
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	9
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	12
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	13
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	13
6.1.1	Prihodi i primici	13
6.1.1.1	Prihodi od poreza	13
6.1.1.2	Neporezni prihodi	14
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	15
6.1.2.2	Rashodi zdravstvene zaštite	18
6.1.2.3	Tekući transferi.....	23
6.1.3	Finansijski rezultat.....	24
6.2	BILANS STANJA.....	24
6.2.1	Gotovina i kratkoročna potraživanja i razgraničenja.....	24
6.2.2	Stalna sredstva	25
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	26
6.2.4	Popis sredstava i obaveza.....	27
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	27
7.	JAVNE NABAVKE	27
8.	OSTALI NALAZI	28
8.1	IT revizija u procesima trezorskog poslovanja, HCFIS-a, kontrole potrošnje lijekova, podrške inoosiguranju i procesu uspostavljanja informacionog sistema zdravstva u Srednjobosanskom kantonu.....	28
8.2	Sudski sporovi	30
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	30
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	33
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu	34
	Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine	38
	Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine	39

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona (u daljem tekstu: Zavod)** koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Račun prihoda i rashoda, Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Zavoda na 31. 12. 2020. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Zavoda odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovio Zavod.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Zavoda;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Zavoda za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ISSAI standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Ugovaranje usluga zdravstvene zaštite izvršeno je na osnovu Pravilnika o osnovama i kriterijima za sklapanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama, koji je donijela Vlada SBK, i na osnovu odluka Upravnog odbora. Bolničke zdravstvene usluge nisu obuhvaćene Pravilnikom, već samo odlukama Upravnog odbora. Postupak ugovaranja nije usklađen sa članom 52. Zakona o zdravstvenoj zaštiti kojim je, između ostalog, regulisano da će se dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga provoditi prema propisima o javnim nabavkama (tačka 6.1.2.2 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Zavoda odgovorno je da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zavoda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 19. 7. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Uspostaviti Registar rizika, te vršiti njegovo ažuriranje na godišnjem nivou i o tome izvještavati direktora i zamjenika direktora na način propisan Strategijom upravljanja rizicima.	tačka 4.
2.	Uskladiti Pravilnik o radu sa Zakonom o radu u dijelu utvrđivanja dnevnog odmora koji se ne uračunava u dnevno radno vrijeme Stručne službe Zavoda, te precizno utvrditi visinu osnovice za obračun plaće i naknada za prevoz zaposlenima.	tačka 4.
3.	Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uskladiti sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH u dijelu broja sistematizovanih i popunjenih radnih mjesta u Jedinici interne revizije.	tačka 4.
4.	Sredstva tekuće rezerve izdvajati u propisanoj visini, u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju.	tačka 5.
5.	Poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenicima Zavoda angažovanim u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu sa važećim propisima.	tačka 6.1.2.1.2
6.	Obračun i isplatu naknade članovima Upravnog odbora vršiti uz dosljednu primjenu Odluke i Zaključka Vlade Srednjobosanskog kantona o visini naknade članovima Upravnog odbora Zavoda.	tačka 6.1.2.1.2
7.	U saradnji sa Vladom SBK osigurati da se ugovaranje usluga zdravstvene zaštite za područje Srednjobosanskog kantona provodi putem postupaka javne nabavke, a ugovori o pružanju usluga zdravstvene zaštite zaključuju sa najpovoljnijim ponuđačima, kako je propisano odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Jedinostvene metodologije.	tačka 6.1.2.2
8.	Izvršiti knjigovodstveno evidentiranje stanja potraživanja i obaveza nastalih na osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.	tačka 6.2.1
9.	Osigurati validnu dokumentaciju o vlasništvu ili pravu korištenja poslovnih prostora za imovinu iskazanu u poslovnim knjigama Zavoda.	tačka 6.2.2
10.	U okviru nadležnosti i ovlasti, sa Federalnim zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja i kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja osigurati tehnološki razvoj HCFIS-a.	tačka 8.1
11.	Poduzeti aktivnosti koje će omogućiti, u okviru nadležnosti, sudjelovanje u informatizaciji zdravstva u SBK sa Federalnim ministarstvom zdravstva i kantonalnim Ministarstvom zdravstva i socijalne politike i u tu svrhu osigurati sve potrebne ljudske i	tačka 8.1

materijalne resurse, te inicirati izradu strategije IT razvoja zdravstva kantona.

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti u FBiH;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju Srednjobosanskog kantona;
- Finansijski plan Zavoda zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona za 2020. godinu i Izmjene i dopune finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona za 2020. godinu;
- Odluka o izvršavanju finansijskog plana za 2020. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o organizaciji organa uprave u FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Statut Zavoda zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona; kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Zavod je osnovan na temelju Odluke o početku rada kantonalnog zavoda za zdravstveno osiguranje,¹ u skladu sa članom 119. Zakona o zdravstvenom osiguranju² i Statutom Zavoda.

Zavod u okviru svoje nadležnosti obavlja sljedeće poslove: provodi politiku razvoja i unapređenja zdravstvene zaštite koja se osigurava obaveznim zdravstvenim osiguranjem; planira i prikuplja novčana sredstva obaveznog osiguranja, te plaća usluge zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnostima; obavlja poslove u vezi s ostvarivanjem prava osiguranih osoba, osiguranja zakonitog i pravovremenog ostvarivanja tih prava, te im pruža stručnu pomoć u ostvarivanju prava i zaštite njihovih interesa; obavlja poslove ugovaranja sa zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnostima; određuje kriterije i način korištenja, te visinu novčanog iznosa za naknadu putnih troškova u vezi s korištenjem zdravstvene zaštite i naknadu za pogrebne troškove; određuje visinu naknade plaće na teret Zavoda; način valoriziranja osnovice za naknadu plaće za vrijeme bolovanja; učestvuje u izradi i provodi međunarodne ugovore o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje; vrši obračun dugovanja i potraživanja troškova zdravstvenog osiguranja i druge poslove u skladu sa ovim ugovorima; obavlja poslove u vezi s ostvarivanjem zdravstvene zaštite u inostranstvu; kao i obavljanje drugih djelatnosti utvrđenih navedenim aktima.

Radi provođenja obaveznog zdravstvenog osiguranja organizovana je Stručna služba u sjedištu Zavoda u Novom Travniku.

Kao poseban organizacijski oblik Zavod organizuje poslovnice zdravstvenog osiguranja koje imaju sjedište u općinama Srednjobosanskog kantona (u nastavku: SBK) i to: Bugojno, Busovača, Jajce, Donji Vakuf, Kreševo, Gornji Vakuf, Dobretići, Kiseljak, Fojnica, Novi Travnik, Travnik i Vitez.

Unutrašnja organizacija Stručne službe Zavoda utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda koji donosi direktor Zavoda uz saglasnost Vlade SBK. Pravilnikom je sistematizovano 78 radnih mjesta, koliko je i popunjeno na 31. 12. 2020. godine.

Upravni odbor obavlja poslove u skladu sa zakonom, Statutom i drugim aktima Zavoda, a čini ga devet članova i članica (tri iz reda osiguranika zdravstvenog osiguranja, dva iz reda poslodavaca i četiri člana iz reda zdravstvenih radnika). Upravni odbor imenovan je rješenjem Vlade Srednjobosanskog kantona (u daljem tekstu Vlada SBK) od 7. 3. 2016. godine na mandatni period od četiri godine u sastavu: Fuad Hajrić, predsjednik, članovi Mensur Krpo, Adnan Šatrović, Igor Blažević, Edin Šabanović, Ivan Križanović i članice Vlatka Komšić, Mirjana Šešlija Idžanović i Ankica Đuran. Nakon isteka mandata Vlada SBK je donijela Rješenje o produženju mandata članovima Upravnog odbora do okončanja postupka izbora i imenovanja Upravnog odbora, a najduže do 31. 12. 2020. godine. Član Upravnog odbora Adnan Šatrović od 1. 1. 2021. godine Rješenjem o razrješenju koje je donijela Vlada SBK razriješen je dužnosti člana Upravnog odbora i do okončanja revizije Upravni odbor Zavoda činilo je osam članova. Mandat Upravnom odboru Zavoda produživan je i u 2021. godini, a posljednje Rješenje o produženju mandata do okončanja revizije je od 25. 2. 2021. godine.

Zavodom rukovodi direktor Dragan Solomun i zamjenik direktora Salem Hodžić, koji su imenovani Rješenjem Vlade SBK od 15. 9. 2017. godine na mandatni period od četiri godine.

Sjedište Zavoda je u Novom Travniku, u Ulici Kralja Tvrtka 18.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Zavoda za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

¹ „Sl. novine SBK“, br. 9/00, 16/01

² „Sl. novine FBiH“, br. 30/97, 07/02, 70/08, 48/11

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od decembra 2020. do maja 2021. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Zavoda za 2017. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i pozitivno mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima uz skretanje pažnje. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Zavod je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Izvještaji o internoj reviziji sadrže sve elemente, u skladu sa Metodologijom rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH, kao i ocjenu internih kontrola.
- 2) Zavod je više puta slao kantonalnom Poreznom uredu Novi Travnik dopise i prijedloge za održavanje sastanaka u cilju bolje naplate doprinosa.
- 3) Kontinuirano su poduzimane aktivnosti prema Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja u FBiH s ciljem bržeg rješavanja potraživanja i obaveza po osnovu paušalnih naknada.
- 4) Pravilnikom o radu, odnosno njegovim izmjenama i dopunama, određena je udaljenost mjesta prebivališta od radnog mjesta zaposlenika za koju se priznaje pravo na naknadu za prevoz na posao i sa posla, a sačinjena su i rješenja zaposlenicima koji imaju pravo na ovu naknadu.
- 5) Apoteke koje vrše izdavanje lijekova na recept uplaćuju participaciju po osnovu izdatih lijekova na račun Zavoda u skladu sa Odlukom o premiji osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite SBK.
- 6) Oprema je evidentirana u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i internim aktima Zavoda.
- 7) Osigurana su prava vlasništva nad podacima, kao i periodična dokumentovana kopija podataka Zavodu, na način da je u ugovor o javnoj nabavci dodat član kojim je prodavcu utvrđena obaveza tromjesečne isporuke rezervne kopije podataka na DVD-u, te da su svi podaci koji se nalaze na provajderu prodavca vlasništvo Zavoda.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Poduzete su aktivnosti na uspostavljanju odgovarajućeg sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Zavod je donio značajan broj internih akata i postojeće uskladio s važećom zakonskom regulativom. Međutim, sistem internih kontrola ostao je neuređen u dijelu donošenja mape ključnih poslovnih procesa i registra rizika.
- 2) Finansijski plan, sa detaljnim obrazloženjima u Posebnom dijelu, sačinjen je uz dosljednu primjenu Zakona o budžetima u FBiH. Međutim, izdvajanje sredstava u obaveznu rezervu nije izvršeno u zakonom propisanoj visini.

Nerealizovane preporuke

- 1) Obračun i isplatu naknade članovima Upravnog odbora vršiti uz dosljednu primjenu Odluke i zaključka Vlade SBK o visini naknade članovima Upravnog odbora Zavoda.
- 2) U okviru nadležnosti i ovlasti, sa Federalnim zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja i kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja osigurati tehnološki razvoj HCFIS-a.
- 3) U okviru nadležnosti i ovlasti, sa Federalnim ministarstvom zdravstva i kantonalnim Ministarstvom zdravstva i socijalne politike nastaviti aktivnosti na informatizaciji domova zdravlja i Zavoda i u tu svrhu osigurati sve potrebne ljudske i materijalne resurse, te inicirati izradu strategije IT razvoja zdravstva kantona.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dato je ukupno 11 preporuka, od čega je šest novih i pet preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2017. godinu (dvije djelimično realizovane i tri nerealizovane).

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je osigurati da Zavod u obavljanju poslova iz nadležnosti upravlja javnim sredstvima ekonomično, efikasno, efektivno i transparentno, odnosno da uspostavi funkcionalne i efikasne interne kontrole u skladu sa zakonskom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela⁵. Faktor koji najviše utiče na njegovu funkcionalnost je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Statut Zavoda usvojio je Upravni odbor, a saglasnost na njega dala je Vlada Kantona 2. 11. 2012. godine u skladu sa članom 95. Zakona o zdravstvenom osiguranju SBK⁶. Statutom je uređena djelatnost, zastupanje, organizacija, prava, obaveze i odgovornosti organa upravljanja i rukovođenja, rješavanje o pravima i ostvarivanje prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, način rada i druga pitanja od značaja za rad Zavoda.

Pravilnikom o radu utvrđena je osnovica za obračun plaće u visini od 70% prosječne neto plaće ostvarene u FBiH umanjene za najniži koeficijent složenosti poslova od 2,60) i iznosi 253 KM (osnovica prosječna plaća u FBiH za oktobar 2019. godine). Međutim, za mjesec uzete u uzorak osnovica za obračun plaće utvrđena odlukama o vrijednosti osnovice za obračun plaće koje se **donose na mjesečnom nivou iznosila je 266 KM (prethodno utvrđena 253 KM uvećana za 5%)**. Shodno tome, **nije izvršena izmjena i dopuna Pravilnika o radu, odnosno povećanje plaća nije regulisano Pravilnikom o radu**. Također, Pravilnikom je regulisana naknada troškova prevoza, a rješenja zaposlenicima o pravu na naknadu izdata su u novembru 2020. godine na osnovu dostavljenih pojedinačnih prijava o mjestu prebivališta na propisanome obrascu PBA-4 i potvrde o visini cijene dnevne karte na određenoj relaciji. Obavljenom revizijom konstatovali smo da isplata mjesečnih naknada za prevoz na pojedinim relacijama iznosi 401 KM i 506 KM. Pravilnikom o radu nije precizirano da li se radi o visini troškova dnevnih ili mjesečnih karata, a isplate zaposlenicima Zavoda koji ostvaruju pravo na naknadu vršena je u visini dnevne karte u oba smjera.

³ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁵ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena.

⁶ „Sl. novine SBK“ br. 13/00, 13/02, 11/04, 5/05, 12/09, 10/12, 12/15

S obzirom na to da se naknade isplaćuju iz javnih sredstava, smatramo da je internim aktom potrebno utvrditi maksimalan iznos do kojeg se priznaje pravo na naknadu, u cilju racionalnog upravljanja javnim sredstvima. Osim toga, internim aktom nije određena procedura, niti je utvrđena potrebna dokumentacija koju zaposlenici trebaju osigurati i na osnovu koje se izdaje rješenje.

Pravilnikom o radu utvrđeno je da puno radno vrijeme u Stručnoj službi Zavoda traje 40 sati sedmično (počinje u 8 sati, a završava u 16 sati) i da zaposlenik ima pravo na odmor od 30 minuta u toku dnevnog rada, a vrijeme i način korištenja dnevnog odmora utvrđuje se odlukom direktora. Odluka o vremenu i načinu korištenja dnevnog odmora nije nam prezentovana. Prijave na obavezno osiguranje (obrasci JS 3100) zaposlenih Stručne službe zavoda izvršene su u skladu sa Pravilnikom o radu (fond radnih sati za puno radno vrijeme 8 sati dnevno, a 40 sedmično radno vrijeme) i sa internim aktima primjenjuju se kod obračuna plaća zaposlenicima. **Međutim, na osnovu prezentovane dokumentacije nismo se uvjerali da je obračun i isplata plaća zaposlenicima Zavoda vršena u skladu sa članom 44. tačka (3). Zakona o radu⁷, kojim je propisano da se odmor u trajanju od 30 minuta ne uračunava u radno vrijeme, niti je Pravilnik o radu u ovom dijelu usklađen sa Zakonom o radu. Kod obračuna i isplate plaća i naknada u Zavodu primjenjuje se Zakon o radu, zbog čega je Zavod obavezan svoje akte kojim su uređena pitanja iz radnih odnosa uskladiti sa odredbama Zakona o radu, te ih primjenjivati kod obračuna i isplate plaća zaposlenicima Zavoda.**

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda (iz 2008. godine sa Izmjenama i dopunama iz 2010, 2011, 2012, 2017. i 2019. godine) uređena je organizacija, način rada i poslovi iz djelatnosti Zavoda. Stručna služba Zavoda sastoji se od tri osnovne organizacijske jedinice: Stručna služba direktora, Stručna služba za opće pravne i kadrovske poslove i Stručna služba za finansijsko-računovodstvene poslove.

Pravilnikom o internim kontrolama – internim kontrolnim postupcima iz 2018. godine uspostavljen je sistem interne kontrole kojim su uređeni kontrolni postupci: upravljački, administrativno-interni, računovodstveni, postupci procjene rizika, informisanje, komunikacija i nadgledanje, kao i pisane procedure, odnosno interni akti Zavoda.

Strategiju upravljanja rizicima donio je Upravni odbor 24. 2. 2020. godine, kojom su definisani: procesi upravljanja rizicima, utvrđivanje i procjena rizika, postupanje po rizicima, procjena rizičnih faktora i procjena rizika na nivou Zavoda. Sastavni dio Strategije je Obrazac za utvrđivanje i procjenu rizika, koji sadrži ključne poslovne procese, procjenu rizika, uzroke i posljedice koje određeni rizici imaju na poslovanje Zavoda. Strategijom je predviđeno praćenje i izvještavanje o rizicima u kojem je navedeno da je ključni dokument za upravljanje rizicima Registar rizika.

Kod kontrolnih aktivnosti utvrđeni su određeni nedostaci internih akata, a koji se odnose na njihovo donošenje, usvajanje i primjenu, dodjelu dodatnih sredstava i njihovu raspodjelu, praćenja i kontrole obavljanja zdravstvenih usluga, kao i kod popisa sredstava i obaveza.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH imenovan je koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu. Godišnji izvještaj o funkcioniranju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2020. godinu sačinjen je i dostavljen Ministarstvu finansija Srednjobosanskog kantona.

Zavod nije donio Registar rizika, niti je vršeno praćenje i izvještavanje o rizicima, koje su Službe Zavoda obavezne dostaviti direktoru i zamjeniku direktora na način propisan Strategijom upravljanja rizicima. Shodno tome, utvrdili smo da Zavod nije u potpunosti uspostavio sistem internih kontrola prema COSO modelu, kako to nalažu odredbe članova od 4. do 13. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članova od 3. do 6. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija, u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 89/18

Preporuke:

- **uspostaviti Registar rizika, te vršiti njegovo ažuriranje na godišnjem nivou i o tome izvještavati direktora i zamjenika direktora na način propisan Strategijom upravljanja rizicima;**
- **uskладiti Pravilnik o radu sa Zakonom o radu u dijelu utvrđivanja dnevnog odmora koji se ne uračunava u dnevno radno vrijeme Stručne službe Zavoda, te precizno utvrditi visinu osnovice za obračun plaće i naknada za prevoz zaposlenima.**

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁸ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH⁹ Zavod je obavezan uspostaviti Jedinicu za internu reviziju.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda uspostavljena je Jedinica za internu reviziju u okviru koje je sistematizovano i popunjeno jedno radno mjesto – interni revizor. Jedinica za internu reviziju podrazumijeva rukovodioca i određeni broj internih revizora, a navedenim Zakonom i Pravilnikom propisane su nadležnosti rukovodioca i internih revizora.

Interni revizor je sačinio Godišnji plan i program rada interne revizije za 2020. godinu na osnovu Strateškog plana za period 2019-2021. godine i Godišnji plan i program rada interne revizije, kojim je utvrđena dinamika i raspored obavljanja revizija po mjesecima i kvartalima. Godišnji izvještaj o radu interne revizije za 2020. godinu dostavljen je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH. Tokom 2020. godine obavljeno je devet revizija kako je i predviđeno Godišnjim planom (odnosno 7 planiranih i 2 po nalogu direktora i zamjenika direktora). Interni revizor je nadgledao, pratio i identifikovao nepravilnosti i predlagao mjere za njihovo otklanjanje. Nakon obavljenih revizija, u revizorskim izvještajima u 2020. godini dato je ukupno pet preporuka, sadržanih u devet revizorskih izvještaja, koje su provedene zaključno sa 31. 12. 2020. godine.

Jedinica za internu reviziju Zavoda nije uspostavljena na način propisan Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH u dijelu potrebnog broja sistematizovanih i popunjenih radnih mjesta, odnosno rukovodioca i određenog broja internih revizora. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uspostavljena je Jedinica za internu reviziju, kojom je predviđeno i popunjeno jedno radno mjesto – interni revizor.

Preporuka:

- **Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uskladiti sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH u dijelu broja sistematizovanih i popunjenih radnih mjesta u Jedinici interne revizije.**

Prevenција korupcije

Vlada SBK je usvojila Strategiju borbe protiv korupcije u Srednjobosanskom kantonu i Akcioni plan za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije, kojim su propisane aktivnosti, rokovi, nosioci aktivnosti i pokazatelji implementacija. Akcionim planom je utvrđena obaveza za organe uprave i stručne službe Srednjobosanskog kantona da donesu ili revidiraju vlastiti plan djelovanja protiv korupcije u skladu sa njegovim ciljevima i mjerama. **U skladu sa Akcionim planom, Zavod je trebao uspostaviti obavezu javnog objavljivanja ugovora o javnoj nabavci, kao i eventualnih naknadno zaključenih aneksa ugovora.**

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 82/13, 74/14, 49/20

Vlada SBK je u novembru 2020. godine uputila obavijest svim institucijama, preduzećima, fondovima zavodima i drugim organima uprave Srednjobosanskog kantona da u roku od 10 dana dostave podatke u Registar imenovanih osoba u Srednjobosanskom kantonu. Zavod je Timu za sprečavanje korupcije dostavio traženi podatak, a naknadno su dostavili i informaciju da Registar još nije formiran i da Ured za javne nabavke Srednjobosanskog kantona za sve budžetske korisnike objavljuje osnovne elemente ugovora u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Upravni odbor je odlukom od 15. 11. 2019. godine usvojio Finansijski plan za 2020. godinu, na koji je Skupština Srednjobosanskog kantona dala saglasnost 23. 12. 2019. godine. Finansijskim planom su planirani prihodi i primici u iznosu od 114.011.456 KM, rashodi i izdaci u ukupnom iznosu od 118.550.000 KM, te angažman sredstava viška prihoda nad rashodima iz ranijeg perioda u iznosu od 4.538.544 KM kako bi se osigurala tekuća likvidnost.

Upravni odbor je 30. 10. 2020. godine donio Odluku o izmjenama i dopunama Finansijskog plana Zavoda za 2020. godinu, na koju je Skupština SBK dala saglasnost 23. 11. 2020. godine. Odlukom o izmjenama i dopunama Finansijskog plana za 2020. godinu planirani su uravnoteženi prihodi i primici, rashodi i izdaci u ukupnom iznosu od 117.100.000 KM i u odnosu na prvobitni finansijski plan manji su za 1.450.000 KM. U okviru planiranih prihoda i primitaka iskazan je preneseni višak prihoda nad rashodima ranijeg perioda u iznosu od 6.525.016 KM, odnosno 1.986.472 KM više u odnosu na Finansijski plan za 2020. godinu.

Izmjenama i dopunama Finansijskog plana od ukupno planiranih prihoda i primitaka najveći dio planiran je na osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje 105.574.984 KM, koji čine 95,48 % ukupno planiranih prihoda Zavoda.

Planirani rashodi i izdaci odnose se na: ugovorene usluge zdravstvene zaštite u iznosu od 107.995.000 KM (92,22%), tekuće transfere i druge tekuće naknade od 4.890.000 KM (4,18%), rashode Stručne službe Zavoda od 3.625.000 KM (3,10%) i kapitalna ulaganja Stručne službe u iznosu od 90.000 KM (0,08%). Sredstva tekuće rezerve planirana su u iznosu od 500.000 KM (0,42%).

U okviru ugovorenih usluga zdravstvene zaštite Izmjenama i dopunama finansijskog plana iskazane su: usluge primarne i bolničke zdravstvene zaštite u iznosu od 79.340.000 KM (usluge bolničke zdravstvene zaštite sekundarnog nivoa od 39.950.000 KM, primarne zdravstvene zaštite od 37.000.000 KM, konsultativno-specijalističke zdravstvene zaštite 1.600.000 KM i javnozdravstvene djelatnosti u Srednjobosanskom kantonu 790.000 KM), troškovi medicinskog i laboratorijskog materijala u iznosu od 18.200.000 KM i usluge bolničke zdravstvene zaštite van Srednjobosanskog kantona u iznosu od 10.455.000 KM.

Izmjenama i dopunama finansijskog plana tekuća rezerva planirana je u iznosu od 500.000 KM, odnosno planirani iznos ostao je nepromijenjen u odnosu na Finansijski plan. **Zavod nije izdvojio sredstva u obveznu rezervu u visini od 5% ukupnih rashoda ostvarenih u prethodnoj godini, što iznosi 5.675.739 KM, već samo 0,44% od ukupnih rashoda, što nije u skladu s članom 106. Zakona o zdravstvenom osiguranju.** Napominjemo da je članom 107. Zakona o zdravstvenom osiguranju definisano da sredstva rezerve služe za osiguranje tekuće likvidnosti i pokriće gubitka, a mogu se koristiti i za komercijalne pozajmice (zdravstvenim ustanovama). Tokom 2020. godine sredstva tekuće rezerve nisu korištena.

Izveštaj o izvršenju finansijskog plana Zavoda za 2020. godinu Upravni odbor usvojio je Odlukom od 26. 2. 2021. godine, kada je usvojen i Godišnji obračun Zavoda. Prema Izveštaju o izvršenju finansijskog plana Zavoda, ukupno iskazani prihodi i primici na 31. 12. 2020. godine iznose 110.451.051 KM, rashodi i izdaci 113.650.907 KM i višak rashoda nad prihodima 3.199.856 KM.

Zavod nije vršio izdvajanje sredstava u obveznu rezervu u propisanoj visini od 5% ukupnih rashoda ostvarenih u protekloj godini, u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju.

Preporuka:

- sredstva tekuće rezerve izdvajati u propisanoj visini, u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Zavod je sačinio Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu i dostavio ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenom uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje finansijskog plana u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju finansijskog plana za 2020. godinu ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 110.451.051 KM, što je u odnosu na planirane prihode i primitke (110.574.984 KM) manje za 123.933 KM.

Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od doprinosa u iznosu od 105.929.377 KM (95,91%) i neporezni prihodi 4.521.674 KM (4,09%).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje ostvaruju se u skladu sa Zakonom o doprinosima¹⁰, Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa¹¹ i Odlukom o utvrđivanju osnovica i stopa za obračunavanje, te načina obračunavanja i uplaćivanja doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje na području SBK i njezinim izmjenama i dopunama¹².

Prihodi od doprinosa ostvareni su u iznosu od 105.929.377 KM. Njihova struktura je sljedeća: prihodi za obavezno zdravstveno osiguranje zaposlenika (103.007.940 KM), za nezaposlene (2.055.861 KM), od drugih samostalnih djelatnosti (701.421 KM), iz dohotka od poljoprivredne djelatnosti (86.340 KM) i prihodi za dobrovoljno osiguranja (77.815 KM). Odlukom o utvrđivanju osnovica i stopa za obračunavanje, te načina obračunavanja i uplaćivanja doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje na području Srednjobosanskog kantona i njezinim izmjenama i dopunama u regulisana je vrsta, obveznici obračuna i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, visina stopa, kao i način obračuna i uplate doprinosa u Srednjobosanskom kantonu. Odlukom je određeno da osnovica za obračun doprinosa ne može biti niža od najniže plaće utvrđene Općim kolektivnim ugovorom za FBiH. Uplaćeni doprinosi evidentiraju se kao prihod u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja, po kojem se prihodi i primici priznaju u periodu u kojem su mjerljivi i raspoloživi u skladu sa članom 11. Pravilnika o knjigovodstvu Zavoda.

U nadležnosti Porezne uprave je kontrola, način obračuna i naplate doprinosa kod obveznika, kao i poduzimanja mjera prinudne naplate u skladu sa Zakonom o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa od 1. 1. 2011. godine¹³. Zavod ima pristup Jedinstvenoj bazi podataka Porezne uprave FBiH, odnosno preuzima podatke o uplati doprinosa od banke na dnevnom nivou i evidentira ih u svoju bazu podataka (isti fajl preuzima i Porezna uprava u FBiH).

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 01/02, 17/06, 14/08 i 91/15

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08 i 98/15

¹² „Sl. novine SBK“, br. 14/04, 12/05, 7/08

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 42/09, 109/12, 86/15, 30/16

Pristup bazi podataka Porezne uprave FBiH osigurava i uvid u podatke osiguranika (prijava na obavezno zdravstveno osiguranje, odjava, promjena podataka), dok pristup podacima o dugovanjima po obveznicima i po osiguranicima nije omogućen.

U skladu sa članom 18. Zakona o zdravstvenom osiguranju, kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja obavezni su organizovati praćenje ostvarivanja i korištenja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, praćenje uplata i potrošnje, po obveznicima doprinosa, kao i drugih sredstava i lično za svakog osiguranika. Zavod je u toku 2020. godine službenim dopisom tražio održavanje sastanka s ciljem rješavanja naplate dugovanja obveznika u Srednjobosanskog kantona, na koje se Porezna uprava FBiH (Kantonalni porezni ured Travnik) nije službeno izjasnila ni odredila termin sastanka. **Prema tome, smatramo da nije ostvarena kontinuirana saradnja između Zavoda i Porezne uprave u dijelu razmjene potpunih i pravovremenih informacija, s obzirom na to da Zavod ne raspolaže informacijama na 31. 12. 2020. godine s kojim poreznim obveznicima su ugovori zaključeni, na koji period i u kojem iznosu, a također nema informaciju koliko je doprinosa u 2020. godini naplaćeno po ovim sporazumima.**

Porezna uprava se preko FZZOIR-a obratila kantonalnim zavodima za zdravstveno osiguranje radi izjašnjenja po godišnjem planu kontrole za 2021. godinu, što je Zavod i učinio.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi ostvareni su u iznosu od 4.521.674 KM i u odnosu na planirane manji su za 478.326 KM, što je najvećim dijelom posljedica manje ostvarenih prihoda od inostranog osiguranja po osnovu stvarnih i paušalnih naknada (od 362.157 KM). Struktura najznačajnijih neporeznih prihoda je sljedeća: prihodi po osnovu neposrednog učešća osiguranih lica u pokriću troškova zdravstvene zaštite u vidu uplate premije osiguranja u iznosu od 3.560.630 KM, prihodi od inozemnog osiguranja (stvarne i paušalne naknade) u iznosu od 887.843 KM, ostali prihodi od finansijske i nematerijalne imovine u iznosu od 68.185 KM

Prihodi po osnovu neposrednog učešća osiguranih lica u pokriću troškova zdravstvene zaštite u vidu uplate premije osiguranja ostvareni su u iznosu od 3.560.630 KM i u odnosu na planirane manji su za 89.370 KM. Strukturu ovih prihoda čine: prihodi od pružanja usluga građanima - markice (3.523.642 KM) i prihodi od pružanja usluga građanima - participacije (36.988 KM). Odlukom Skupštine SBK o premiji - učešću osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK¹⁴ propisan je način učešća, visina učešća, mjesto i način plaćanja, evidentiranje i iskazivanje priliva sredstava i iznos učešća osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite, te slučajevi u kojima osigurana lica na osnovu Zakona o zdravstvenom osiguranju i navedene odluke, ne učestvuju u pokriću dijela troškova zdravstvene zaštite i druga pitanja značajna za njezino provođenje. Sredstva ostvarena naplatom premije osiguranja su prihod Zavoda kako je propisano zakonom i navedenom odlukom.

Upravni odbor je Odlukom o premiji - sudjelovanju osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK za period 1. 1. 2020. do 31. 12. 2020. godine utvrdio iznos premije od 29 KM, koji predstavlja 5,79% izvršenih rashoda Zavoda za obavezno zdravstveno osiguranje u 2018. godini, koja je bila zadnja godina za koju je poznat podatak o ukupnom rashodu Zavoda u iznosu od 105.207.540 KM. Ukupno naplaćenu premiju Zavod uplaćuje zdravstvenim ustanovama koje su ih i ostvarile u skladu sa Odlukom Upravnog odbora, uz obavezno da sredstva upotrijebe u skladu sa članom 46. Zakona o zdravstvenoj zaštiti SBK, a u cilju osiguranja sredstava za rad. Odlukom i ugovorima zaključenim sa zdravstvenim ustanovama je regulisano da su zdravstvene ustanove dužne dostaviti mjesečne izvještaje o naplaćenim prihodima po osnovu premije sa primjerkom virmanskih uplata. Na osnovu prezentovane dokumentacije konstatovali smo da zdravstvene ustanove dostavljaju izvještaje o naplaćenim premijama, kao i dokaze o izvršenoj uplati. Osim toga, Zavodu uredno dostavljaju mjesečne izvještaje o namjenski utrošenim sredstvima.

Prihodi od ino osiguranja ostvareni su u iznosu od 887.847 KM, a odnose se na prihode od: paušalnih naknada (783.341 KM) i stvarnih naknada (104.502 KM). U skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja u FBiH (u daljem tekstu FZZOIR) koordinira međunarodne

¹⁴ „Sl. novine SBK“, br. 11/08

ugovore o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na paušalne naknade i provodi ih i koordinira rad kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje. Zavod nema uvid u obradu zahtjeva i zbog većeg broja reklamacija i kontra reklamacija samog Zavoda i zemalja sa kojima su potpisani sporazumi o socijalnom osiguranju, obračuni naknada, kao i njihova naplata, traju po nekoliko godina (naplata paušalnih naknada tokom 2020. godine odnose se najvećim dijelom na 2017. i 2018. godinu, a prihodi od stvarnih naknada najvećim dijelom odnose se na 2016. i 2017. godinu).

Obavljenom revizijom konstatovali smo da Zavod vodi pomoćnu evidenciju potraživanja, ali i obveza proizašlih iz međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, te raspolaže podacima o potraživanjima i obvezama po ovom osnovu. **Zavod u svojim poslovnim knjigama nije evidentirao potraživanja po osnovu paušalnih i stvarnih naknada za svaku zemlju na osnovu međunarodnih Ugovora o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i drugih država (detaljnije u tački 6.2.1 Izvještaja).**

Ostali prihodi od finansijske i nematerijalne imovine iskazani su u iznosu od 68.185 KM, a odnose se na: uplate po osnovu sudskih presuda u vezi (49.498 KM), uplate od osiguravajućih društava po regresnim postupcima (12.584 KM) i ostali prihodi od finansijske i nematerijalne imovine (6.103 KM).

Uplate po osnovu sudskih presuda odnose se na pravne stvari u vezi regresnih potraživanja po presudama Kantonalnog suda u Novom Travniku donesenim tokom 2020. godine, za koje je Zavod pokrenuo tužbe protiv osiguravajućih društava u ranijem periodu s ciljem naplate štete, a po osnovu isplaćenih računa zdravstvenim ustanovama za pružene usluge učesnicima u saobraćajnim nesrećama.

Uplate od osiguravajućih društava po regresnim postupcima odnose se na naknadu troškova za zdravstvene usluge koje su zdravstvene ustanove pružile učesnicima u saobraćajnim nesrećama i za njih ispostavile račune Zavodu, koji su uredno izmireni. Zavod u ovim slučajevima plaća troškove liječenja osiguranika sa područja SBK i po tom osnovu ostvaruje pravo na regresni postupak, odnosno naknadu štete od osiguravajućeg društva osobe koja je izazvala nesreću. Zavod od Policijske uprave traži zapisnik o izvršenom uviđaju i informaciju o pokrenutom prekršajnom ili kaznenom postupku, te poduzima aktivnosti kako bi ostvario pravo po osnovu regresnog postupka i naplate troškova liječenja osiguranika od osiguravajućeg društva okrivljenog u nesreći.

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju finansijskog plana za 2020. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 113.650.907 KM. Strukturu rashoda i izdataka, s indeksima ostvarenja, čine: rashodi zdravstvene zaštite u iznosu od 106.118.745 KM (93,38%), tekući transferi i ostale naknade u iznosu od 4.443.425 KM (3,91%) i rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda u iznosu od 3.088.737 KM (2,71%).

6.1.2.1 Rashodi Stručne službe Zavoda

Rashodi i izdaci Stručne službe iskazani su u iznosu od 3.088.737 KM i u odnosu na planirana sredstva (3.715.000 KM) predstavljaju ostvarenje od 83,14%. Strukturu rashoda i izdataka Stručne službe Zavoda čine: plaće naknade troškova zaposlenih i doprinosi (2.623.001 KM), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (404.822 KM) i izdaci za nabavku stalnih sredstava (60.914 KM).

6.1.2.1.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće, naknade troškova zaposlenih i doprinosi iskazani su u iznosu od 2.623.001 KM. Na bruto plaće i naknade troškova zaposlenih odnosi se 2.394.468 KM, a na doprinose poslodavca 228.533 KM.

Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih čine: bruto plaće i naknade plaća (2.102.371 KM) i naknade troškova zaposlenih (292.097 KM).

Za obračun i priznavanje rashoda plaće primjenjuje se Zakon o radu u FBiH, Pravilnik o radu koji je donio Upravni odbor i Odluka o utvrđenju koeficijenata složenosti poslova koju su donijeli direktor i zamjenik direktora.

Izvršili smo uvid u obračun i isplatu plaća i naknada plaća za juli i decembar 2020. godine. Najviša neto plaća isplaćena u Zavodu u 2020. godini iznosila je 3.712 KM, najniža 978 KM, a prosječna 1.569 KM (detaljnije u tački 4. Izvještaja).

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 292.097 KM, a u odnosu na plan manje su za 97.903 KM (25,1 %). Strukturu ovih troškova čine: naknade za prevoz na posao o i sa posla (66.035 KM), naknada za topli obrok tokom rada (150.122 KM), regres za godišnji odmor (36.267 KM), jubilarne nagrade (5.680 KM) i pomoć u slučaju smrti (33.993 KM).

Pravilnikom o radu definisano je da zaposlenik ima pravo na prevoz ili naknadu troškova prevoza na posao i sa posla ako stanuje van užega gradskog područja, i to u visini troškova prevoza sredstvima javnog prometa, ukoliko je udaljenost zaposlenikovog mjesta stanovanja od mjesta rada najmanje dva kilometra (detaljnije u tački 4. Izvještaja).

Regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćen je u skladu s Pravilnikom o radu i Odlukom o isplati regresa radnicima Zavoda za 77 zaposlenih u visini od 471 KM po jednom zaposleniku, odnosno 50% prosječno isplaćene neto plaće u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Jubilarne nagrade isplaćene su radnicima Zavoda za navršeni određeni broj godina neprekidnog staža u skladu sa Pravilnikom o radu i pojedinačnim odlukama koje donosi direktor za svakog radnika. Osnovica za utvrđivanje visine jubilarne nagrade je prosječna neto plaća isplaćena u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem statističkom podatku u periodu isplate nagrade. Na isplaćene jubilarne nagrade izvršen je obračun i uplata pripadajućih doprinosa i poreza u skladu sa važećim zakonskim propisima.

6.1.2.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 404.822 KM. U strukturi ovih troškova najznačajniji su: izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (63.870 KM), unajmljivanje imovine (49.892 KM), izdaci za energiju (41.648 KM), stručne usluge (33.281 KM), izdaci za informisanje (27.253 KM), izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog rada (92.151 KM) i izdaci za poreze i doprinose po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog rada (21.243 KM).

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge odnose se na izdatke za komunikaciju u iznosu od 49.082 KM (poštanske usluge, telekomunikacijske usluge) i izdatke za komunalne usluge u iznosu od 14.788 KM (troškovi za vodu i kanalizaciju, usluge odvoza smeća vodu i ostale komunalne usluge).

Izdaci za unajmljivanje imovine iskazano je u vrijednosti od 49.892 KM i odnosi se na zakup prostorija u kojima je smješteno sjedište Zavoda. Odlukom Upravnog odbora o davanju saglasnosti direktoru i zamjeniku direktora Zavoda od 6. 4. 2020. godine, zaključeni su ugovori sa tri fizičke osobe u čijem su vlasništvu prostori površine 343 m², 89 m² i 48 m² u koje koristi Zavod, na period od godinu dana. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da su ugovori sa ovim fizičkim osobama zaključivani svake godine već duži niz godina. Godišnji iznos troškova za najam prostora od 343 m² je 35.840 KM (2.250 KM mjesečno, uvećano za 60% u sezoni grijanja), prostora od 89 m² je 8.205 KM (556 KM mjesečno, uvećano za 42% u sezoni grijanja) i prostora od 48 m² je 5.247 KM (437 KM mjesečno). Zavod je pokrenuo aktivnosti na izgradnji sopstvenog poslovnog prostora (zgrade), po dobivanju saglasnosti Vlade SBK iz 2013. godine za trajno rješavanje smještaja Zavoda. Sredstva za ovu namjenu bila su planirana u Finansijskom planu Zavoda za 2020. godinu 1.250.000 KM, što je rebalansom smanjeno na 60.000 KM. Izgradnja poslovnog prostora nije započeta, odnosno još je u toku pribavljanje potrebne dokumentacije za njegovu izgradnju.

Izdaci za energiju iskazani su u vrijednosti od 41.648 KM i odnose se na izdatke za električnu energiju u iznosu od 28.973 KM i izdatke za centralno grijanje 12.675 KM.

Izdaci za stručne usluge iskazani su u vrijednosti od 33.281 KM i njihovu strukturu čine izdaci za: hardverske i softverske usluge (30.258 KM), pravne usluge (2.242 KM), te ostale stručne usluge (781 KM). Izdaci za hardverske i softverske usluge u najvećoj mjeri se odnose na usluge tehničke i funkcionalne podrške za softver za podršku procesima trezorskog poslovanja dobavljača Ocean d.o.o.

Travnik (21.515 KM) i usluge održavanja funkcionalnosti mrežnog sistema dobavljača Genel d.o.o. Mostar (5.691 KM).

Izdaci za informisanje iskazani su u iznosu od 27.253 KM, strukturu najznačajnijih čine izdaci za: usluge štampanja (17.583 KM) koji se u cijelosti odnose na nabavku obrazaca i markica od dobavljača Svjetlost-BH print d.o.o. Sarajevo, usluge reprezentacije (6.869 KM) i usluge objavljivanja tendera i oglasa (2.258 KM).

Izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada iskazani su u iznosu od 113.394 KM, a odnose se na bruto naknade: za rad komisija imenovanih u Zavodu (58.390 KM), izdatke za rad članova Upravnog odbora (52.051 KM) i izdatke po osnovu ugovora o dijelu (2.953 KM).

Izdaci za rad članovima formiranih komisija iskazani su iznosu od 58.390 KM, od čega se na neto naknade odnosi 47.451 KM, a na poreze i doprinose 10.939 KM. Komisije obavljaju poslove u postupcima priznavanja prava iz osnovnog zdravstvenog osiguranja za osigurane osobe Zavoda. Rješenje o formiranju komisija donosi direktor ili Upravni odbor u zavisnosti od predmeta rada komisije, kojim je utvrđena i naknada za rad članovima komisije. Naknada se priznaje po dolasku na osnovu evidencije prisutnosti članova na sastancima, koji su održani za taj mjesec. Predmet rada imenovanih komisija, potrebna medicinska dokumentacija, način rada ljekarskih komisija i rješavanje po prigovorima uređeno je pojedinačnim uputstvima o načinu rada komisija. Odnose se na naknade za rad komisija (komisija za liječenje van kantona, komisija za kontrolu bolovanja bolovanja-drugostepena, komisija za medicinsku rehabilitaciju, ortopedska pomagala i lijekove, komisija za izdavanje saglasnosti – vertikala, komisija za javne nabavke, komisija za popis, komisija za utvrđivanje prava osiguranika, komisija za arhivsku građu, komisija za liječenje u Republici Hrvatskoj i ostale komisije. Od ukupno isplaćenih bruto naknada za rad članovima imenovanih komisija 9.305 KM odnosi se na naknadu članovima komisija zaposlenicima Zavoda. Navedene naknade članovima komisija zaposlenicima Zavoda nisu imale tretman plaće, što nije u skladu sa članovima 10. i 27. Zakona o porezu na dohodak¹⁵, članom 8. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak¹⁶, članovima 10. i 11. Zakona o doprinosima¹⁷ i odredbama članova 17. do 20. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa¹⁸.

Naknade za rad članovima Upravnog odbora iskazane su u iznosu od 52.051 KM, od čega se na neto naknade odnosi 42.300 KM (u okviru neto naknada iskazan je paušal od 2.250 KM), a na poreze i doprinose 9.751 KM.

Odlukom Vlade SBK iz 2001. godine utvrđeno je da visina naknade za predsjednika i zamjenika predsjednika Upravnog odbora Zavoda ne može biti veća od 350 KM, a za članove Upravnog odbora treba biti manja za 10% do 20% od visine naknade predsjednika i zamjenika predsjednika Upravnog odbora. Zaključkom Vlade SBK iz 2007. godine, koji je donesen na upit Zavoda iz 2007. godine, Vlada SBK je ostala pri ranije utvrđenom iznosu naknade članovima Upravnog odbora Zavoda. Zavod je tokom 2018. godine ponovo tražio od Vlade SBK da preispita navedeni Zaključak, te predložio da naknada članovima Upravnog odbora bude 450 KM i 50 KM po dolasku na sjednicu, na koji nisu dobili službeni odgovor. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da Zavod obračunava i isplaćuje naknadu članovima Upravnog odbora u visini 350 KM, kao i naknadu (paušal) u iznosu od 50 KM mjesečno na osnovu Odluke Upravnog odbora iz 2007. godine. S obzirom da je Vlada SBK utvrdila najveći iznos naknade koja se može isplaćivati Upravnom odboru, a članovima manja za 10% do 20%, navedena odluka po kojoj su obračunate naknade predsjedniku i članovima Upravnog odbora u jednakim iznosima i isplaćen paušal u 2020. godini, nema osnova.

Preporuke:

- ***poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenicima Zavoda angažovanim u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu sa važećim propisima;***

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11, 20/12, 27/13, 71/13, 90/13, 45/14, 52/16, 59/16

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17

- **obračun i isplatu naknade članovima Upravnog odbora vršiti uz dosljednu primjenu Odluke i Zaključka Vlade Srednjobosanskog kantona o visini naknade članovima Upravnog odbora Zavoda.**

6.1.2.1.3 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 60.914 KM, što je u odnosu na planirana sredstva (90.000 KM) izvršenje od 67,68%. Struktura iskazanih izdataka je sljedeća: nabavka-izgradnja zgrade (52.026 KM) i nabavka opreme (8.888 KM). Izdaci za nabavku zgrade Zavoda evidentirani su na sredstva u pripremi (dozvole za gradnju od 36.713 KM, nabavka i revizije projektne dokumentacije u iznosu od 14.918 KM). Tokom 2020. godine izvršena je nabavka opreme u iznosu od 9.882 KM (klima uređaji, kancelarijska i ostala oprema i oprema za prenos podataka).

6.1.2.2 Rashodi zdravstvene zaštite

Rashodi zdravstvene zaštite u 2020. godini iskazani su u iznosu 106.118.745 KM. Strukturu rashoda zdravstvene zaštite čine: rashodi primarne i bolničke zdravstvene zaštite (78.750.225 KM), medicinski materijal i lijekovi (17.989.723 KM) i bolnička zdravstvena zaštita sekundarnog nivoa (9.398.798 KM).

Rashodi usluga primarne i bolničke zdravstvene zaštite u SBK iskazani su u iznosu od 78.750.225 KM i učestvuju sa 74,2% u ukupnim rashodima zdravstvene zaštite, a čine ih: bolnička zdravstvena zaštita sekundarnog nivoa (40.026.566 KM), primarna opća zdravstvena zaštita (36.537.461 KM), konsultativno - specijalistička zdravstvena zaštita u SBK (1.409.170 KM) i javno zdravstvena djelatnost (777.027 KM).

Realizacija programa zdravstvene zaštite na području Kantona vrši se na osnovu Zakona o zdravstvenom osiguranju SBK, Zakona o zdravstvenoj zaštiti SBK¹⁹, Pravilnika o osnovama i kriterijima za zaključivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama SBK²⁰, odluka Upravnog odbora o finansiranju i kriterijima za nastavak finansiranja bolničke zdravstvene zaštite, odluka Upravnog odbora kojima se daje saglasnost direktoru i zamjeniku direktora za zaključivanje ugovora o međusobnim odnosima u pružanju zdravstvene zaštite sa zdravstvenim ustanovama u SBK i ugovora zaključenih između Zavoda i zdravstvenih ustanova. Osim navedenih, Upravni odbor donosi odluke kojima su utvrđeni mjesečni iznosi potrebnih novčanih sredstava za finansiranje primarne i bolničke zdravstvene zaštite za zdravstvene ustanove koje obavljaju djelatnost primarne, konsultativno-specijalističke i bolničke zdravstvene zaštite u SBK i iskazani u ugovorima o pružanju zdravstvenih usluga osiguranim osobama za 2020. godinu.

Zavod je ugovaranje usluga bolničke, specijalističko-konsultativne, primarne zdravstvene zaštite i Zavoda za javno zdravstvo Srednjobosanskog kantona u iznosu od 96.719.947 KM vršio na osnovu prethodno navedenih zakona, odluka Upravnog odbora i internih akata Zavoda. Zakonom o zdravstvenom osiguranju SBK (član 36.) i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti SBK (član 40.) propisano je da se zdravstvena zaštita (primarna, konsultativno-specijalistička i bolnička) pruža osiguranim licima u zdravstvenim ustanovama i kod privatnih zdravstvenih radnika sa kojima je kantonalni zavod osiguranja zaključio ugovor o pružanju zdravstvene zaštite kao najpovoljnijim ponuđačem nakon raspisanog konkursa za popunjavanje mreža zdravstvene djelatnosti dok je članom 52. Zakona o zdravstvenoj zaštiti FBiH, između ostalog, regulisano da će se dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga provoditi prema propisima o javnim nabavkama.

Također, Odredbama Jedinственe metodologije utvrđeno da se za provođenje programa zdravstvene zaštite provodi postupak dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga, putem javne nabavke, u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama, a provode je nadležni zavodi zdravstvenog osiguranja, u svojstvu ugovornih organa. **Ugovaranje usluga zdravstvene zaštite sa zdravstvenim ustanovama na području SBK nije u skladu sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Jedinственe**

¹⁹ „Sl. novine SBK“, br. 13/20, 13/02, 13/03

²⁰ „Sl. novine SBK“, br. 9/04, 2/06

metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove.

Usluge bolničke zdravstvena zaštita iskazane su u iznosu od 40.026.566 KM. Ugovaranje usluga bolničke zdravstvene zaštite regulisano je članom 40. Zakona o zdravstvenoj zaštiti SBK i članovima 33. do 39. Zakona o zdravstvenom osiguranju SBK. Osim navedenim zakonima, ugovaranje usluga bolničke zdravstvene zaštite na području SBK regulisano je Odlukom Upravnog odbora iz 2006. godine kojom su utvrđeni kriteriji za finansiranje bolničke zdravstvene zaštite, Odlukom o finansiranju zdravstvene zaštite, kojom je utvrđen osnov za finansiranje zdravstvene zaštite na području SBK, kao i odlukama kojima su utvrđeni mjesečni iznosi sredstava za finansiranje usluga bolničke zdravstvene zaštite. Pravilnikom o osnovama i kriterijima za zaključivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama nije propisano ugovaranje usluga bolničke zdravstvene zaštite, već samo primarne i specijalističko konsultativne zdravstvene zaštite. Nije nam prezentovana adekvatna dokumentacija na osnovu koje je utvrđen iznos ugovorenih sredstava za finansiranje usluga bolničke zdravstvene zaštite, odnosno koja dokumentacijska osnova, osim Odluke Upravnog odbora, se koristila za utvrđivanje mjesečnog iznosa za finansiranje usluga bolničke zdravstvene zaštite.

Zavod je u 2020. godini zaključio ugovore o pružanju bolničke zdravstvene zaštite sa pet bolnica sa područja SBK, i to: JU Bolnica Travnik, Bolnica za plućne bolesti Travnik, Opća bolnica Jajce, JU Opća bolnica Bugojno i Hrvatska bolnica „Dr. fra Mato Nikolić“ Nova Bila.

Plaćanje prema ustanovama bolničke zdravstvene zaštite vrši se na osnovu ugovora sa zdravstvenim ustanovama i odluka Upravnog odbora kojima je data saglasnost direktoru i zamjeniku direktora za zaključivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama - bolnicama sa područja SBK.

Tokom 2020. godine Zavod je sa svim bolnicama sa područja SBK zaključio po šest ugovora koji obuhvataju cjelokupan period finansiranja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine (pojedinačni ugovori: za prvi kvartal 2020. godine, za april, maj i juni, ugovor za period juli – septembar i za posljednji kvartal 2020. godine). Zaključenim ugovorima o međusobnim odnosima u pružanju i plaćanju zdravstvene zaštite uređen je način pružanja usluga i finansiranje, a doznake sredstava zdravstvenim ustanovama se vrše mjesečno u ugovorom utvrđenim iznosima. Ugovorima je utvrđen iznos mjesečne naknade za pružanje usluga zdravstvene zaštite, a zdravstvena ustanova je obavezna Zavodu dostaviti zbirni mjesečni izvještaj o izvršenim uslugama po organizacijskim jedinicama koji odobrava direktor zdravstvene ustanove, a najkasnije do 30. narednog mjeseca za ugovorni period. Ugovorima je regulisano i da se naplaćena premija - sudjelovanje osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK, koja je prihod Zavoda uplaćuje zdravstvenoj ustanovi u 100% iznosu u cilju osiguranja sredstava za rad, u skladu sa Odlukom o premiji - sudjelovanju osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK (detaljnije u tački 6.1.1.2 Izvještaja).

Upravni odbor Zavoda 17. 3. 2020. donio je Odluku o odobravanju dodatnih finansijskih sredstava za pokriće materijalnih troškova, kojom su odobrena sredstva bolnicama u ukupnom iznosu od 340.000 KM (JU Bolnica Travnik 130.000 KM; Hrvatska bolnica „Dr. fra Mato Nikolić“ 100.000 KM; JU Bolnica za TBC Travnik 60.000 KM; Ju Opća bolnica Jajce 30.000 KM i Opća bolnica Bugojno 20.000 KM). Odluka je donesena na osnovu akta Ministarstva zdravstva i socijalne politike SBK, u skladu s Naredbom kriznog štaba Ministarstva zdravstva i socijalne politike SBK. Naredbom je utvrđena potreba poduzimanja odgovarajućih mjera na nivou bolničke zdravstvene zaštite osiguranjem dodatnih timova, opreme i zaštitnih sredstava za zdravstvene radnike. Zavod je sa bolnicama zaključio anekse ugovora 17. 3. 2020, kojima je utvrđen iznos i namjena dodijeljenih sredstava (nabavka zaštitne opreme, dezinfekcijskih sredstava i ostalih potrebnih sredstava za suzbijanje širenja korona virusa. Sredstva u ugovorenim iznosima bolnicama su doznačena 18. 3. 2020. godine. Bolnice su dostavile izvještaje u kojima je navedeno da su sredstva utrošena za namjene za koje su i doznačena (nabavka zaštitne opreme, dezinfekcijskih sredstava i ostalih potrebnih sredstava za suzbijanje širenja pandemije).

Odlukom Upravnog odbora Zavoda od 2. 9. 2020. godine, a na osnovu Zaključka Vlade SBK od 21. 8. 2020. godine utvrđeno je da se Bolnici „Dr. fra Mato Nikolić“, JU Bolnici Travnik i Bolnici za plućne bolesti i tuberkulozu Travnik odobravaju dodatna finansijska sredstava za finansiranje materijalnih troškova za liječenje pacijenata oboljelih od koronavirusa u iznosu od 500 KM po bolesničkom danu za pacijente kod kojih se primjenjuje invazivna mehanička ventilacija, 170 KM za pacijente kod kojih se ne

primjenjuje invazivna mehanička ventilacija, dok je Odlukom Upravnog odbora od 30. 10. 2020. godine odobravaju dodatna finansijska sredstva JU Općoj bolnici Jajce i JU Općoj bolnici Bugojno za finansiranje materijalnih troškova za liječenje pacijenata oboljelih od koronavirusa u iznosu od 95 KM po bolesničkom danu za pacijente kod kojih se ne primjenjuje invazivna mehanička ventilacija. Zavod je sa bolnicama zaključio anekse ugovora, kojima je utvrđen iznos dodijeljenih sredstava, a obaveza bolnica bila je dostaviti fakture za nabavku materijalnih troškova odobrenih po ovom osnovu, te uz fakturu spisak liječenih pacijenata, kopije testova osiguranika na COVID-19 i kopije otpusnih pisama do petog u mjesecu, za prethodni mjesec. Uvidom u izvještaje konstatovali smo da su bolnice dostavljale ugovorom tražene podatke u utvrđenom roku. Za utvrđivanje iznosa sredstava po bolesničkom danu za liječenje pacijenata oboljelih od koronavirusa Zavod je od bolnica zahtijevao analizu - izračun neophodnih lijekova, potrebnog materijala i kisika po jednom pacijentu po bolesničkom danu. Procjena je vršena za period od 29 dana, a nakon toga je utvrđena vrijednost po jednom bolesničkom danu (utvrđene su okvirne vrijednosti potrebnih lijekova po bolesničkom danu za pacijente na invazivnoj mehaničkoj ventilaciji, te za pacijente koji nisu na invazivnoj mehaničkoj ventilaciji). Zavod je odlukama i aneksima ugovora odobrio manji iznos sredstava, u odnosu na dostavljene analize neophodnih sredstava po bolesničkom danu.

Usluge opće primarne zdravstvene zaštite iskazane su u iznosu od 36.537.461 KM. Za pružanje ovih usluga Zavod je tokom 2020. godine zaključio ugovore sa domovima zdravlja sa područja SBK, i to: Bugojno, Jajce, Vitez, Travnik, Novi Travnik, Kiseljak, Fojnica, Busovača, Donji Vakuf, Gornji Vakuf i Kreševo. Zdravstvenim ustanovama koje pružaju usluge primarne zdravstvene zaštite plaćanje se vrši na osnovu ugovora sa zdravstvenim ustanovama, koji se zaključuju u skladu sa Pravilnikom o osnovama i kriterijima za sklapanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama SBK, koji je donijela Vlada SBK u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju SBK i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti SBK, a odlukama Upravnog odbora data je saglasnost direktoru i zamjeniku direktora za zaključivanje ugovora sa domovima zdravlja sa područja SBK. Obračun obaveza se vrši prema Dokumentacijskoj osnovi za izradu i provođenje primarne zdravstvene zaštite na području SBK i njenim izmjenama i dopunama²¹ i Odluci o broju radnih timova i njihovom sastavu te obimu usluga za određene zdravstvene ustanove²². Sredstva se putem mjesečnih tranši doznačavaju zdravstvenim ustanovama na području SBK, u skladu sa zaključenim ugovorima o međusobnim odnosima u pružanju i plaćanju zdravstvene zaštite.

Na osnovu sačinjenog obračuna potrebnog broja timova za pružanje zdravstvenih usluga u primarnoj zdravstvenoj zaštiti na području SBK, Upravni odbor je donio Odluku 31. 10. 2019. godine kojom je utvrđena vrijednost boda za finansiranje primarne zdravstvene zaštite u visini 0,997 KM. Na osnovu utvrđenog broja bodova i vrijednosti boda, Upravni odbor je donio odluke kojima je utvrđen iznos potrebnih novčanih sredstava za finansiranje usluga zdravstvene zaštite zdravstvenim ustanovama na području SBK. Na osnovu prezentovane dokumentacije konstatovali smo da je Upravni odbor donosio odluke za prvi kvartal 2020. godine, mjesečne odluke u periodu od aprila do juna 2020. godine, odluku za period juli – septembar, te za posljednji kvartal 2020. godine, kojim je utvrđen potreban mjesečni iznos novčanih sredstava za finansiranje primarne i bolničke zdravstvene zaštite na području SBK za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine. Navedeni iznosi potrebnih sredstava na nivou mjeseca iskazani su u ugovorima zaključenim sa zdravstvenim ustanovama (zaključeno po šest pojedinačnih ugovora sa svakim domom zdravlja kojima se finansiraju usluge zdravstvene zaštite za period 1. 1. do 31. 12. 2020. godine).

Upravni odbor Zavoda 17. 3. 2020. godine donio je Odluku o odobravanju dodatnih finansijskih sredstava domovima zdravlja sa područja SBK za rad timova higijensko-epidemiološke službe i kućnog liječenja u ukupnom iznosu od 172.000 KM iza nabavku zaštitne opreme i dezinfekcijskih sredstava u ukupnom iznosu od 81.000 KM na osnovu akta Ministarstva zdravstva i socijalne politike SBK. Sa domovima zdravlja zaključeni su aneksi ugovora u kojima je naveden iznos dodatnih sredstava koji im se odobravaju, a sredstva su im doznačena 18. 3. 2020. godine. Zaključenim aneksima ugovora propisano je da zdravstvena ustanova po utrošku sredstava obavezna dostavi izvještaje Zavodu, i to za

²¹ „Sl. novine SBK“, br. 1/06, 2/06, 7/06, 9/06, 14/06, 2/07, 7/09, 8/14, 14/15, 11/16

²² „Sl. novine SBK“, br. 16/04, 1/06, 8/06

rad timova higijensko-epidemiološke službe i kućnog liječenja obračun i isplatu naknada, a za nabavku zaštitne opreme i dezinfekcijskih sredstava kopije račune za nabavku. Uvidom u izvještaje uzete u uzorak utvrdili smo da su sredstva pravdana na način i u skladu sa zaključenim ugovorima. Na osnovu Naredbe Ministarstva zdravstva i socijalne politike od 3. 9. 2020. godine, Upravni odbor je 30. 10. 2020. godine donio Odluku kojom se nalaže domovima zdravlja na području SBK da stave na raspolaganje sve potrebne kapacitete, „ojačaju“ kućno liječenje u slučajevima asimptomatskih, kao i pacijenata sa blagim simptomima pozitivnih na COVID-19. Odlukom su utvrđena ukupna sredstva u iznosu od 300.000 KM i naveden iznos koji se dodjeljuje svakom domu zdravlja u SBK, a sredstva su im doznačena 29. 12. 2020. godine. Kriteriji na osnovu kojih je izvršena raspodjela sredstava navedenih u odlukama pojedinačnim domovima zdravlja bili su: broj izdatih rješenja o izolaciji uključujući i rješenja koje je izdala Federalna uprava za inspekcijske poslove raspoređeni po općinama zaključno sa 30. 9. 2020. godine; broj izdatih rješenja o izolaciji koje je izdalo Ministarstvo zdravstva i socijalne politike SBK (odjel Inspekcijske službe) raspoređeni po općinama zaključno sa 30. 9. 2020. godine i ukupan broj osoba pozitivnih na COVID-19 raspoređenih po općinama na 30. 9. 2020. godine. Na osnovu navedenih kriterija utvrđeno je učešće pojedinačnih domova zdravlja u pruženim uslugama zdravstvene zaštite i u skladu sa utvrđenim procentualnim učešćem izvršena je raspodjela sredstava. Međutim, nije nam prezentovana adekvatna dokumentacija na osnovu koje je izvršeno planiranje ovih sredstava u Finansijskom planu, kao i Izmjenama i dopunama, odnosno nije nam poznato iz kojih sredstava su izdvojena dodatno utvrđena sredstva.

Za sredstva dodijeljena u decembru 2020. godine nisu zaključeni aneksi ugovora sa domovima zdravlja, već su sredstva utvrđena Odlukom „ugrađena“ u ugovore o pružanju usluga zdravstvene zaštite. Dodatna sredstva za finansiranje usluga zdravstvene zaštite bolnicama i domovima zdravlja za zaštitu i sprečavanje širenja COVID-a 19 odobrena su odlukama Upravnog odbora, u skladu sa naredbama Ministarstva zdravstva i socijalne politike SBK i Zaključkom Vlade SBK. Zavod je sa zdravstvenim ustanovama zaključio anekse ugovora, ali nije nam prezentovana adekvatna dokumentacija koja je služila kao osnov za planiranje sredstava u Finansijskom planu i na osnovu koje je Izmjenama i dopunama finansijskog plana planiran i utvrđen ukupan iznos sredstava za raspodjelu bolnicama i domovima zdravlja sa područja Srednjobosanskog kantona.

Ugovaranje usluga zdravstvene zaštite za područje Srednjobosanskog kantona vršeno je na osnovu Pravilnika o osnovama i kriterijima za sklapanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama SBK, koji je donijela Vlada SBK, i odluka Upravnog odbora o finansiranju zdravstvene zaštite i o iznosima potrebnih mjesečnih sredstava za sve zdravstvene ustanove sa područja SBK sa kojima Zavod zaključuje ugovore, umjesto provođenjem postupka javne nabavke. Ovakav način ugovaranja nije u potpunosti u skladu sa članom 52. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Jedinstvenom metodologijom, kojima je utvrđeno da usluge zdravstvene zaštite mogu pružati i privatni zdravstveni radnici.

Preporuka:

- ***u saradnji sa Vladom SBK osigurati da se ugovaranje usluga zdravstvene zaštite za područje Srednjobosanskog kantona provodi putem postupaka javne nabavke, a ugovori o pružanju usluga zdravstvene zaštite zaključuju sa najpovoljnijim ponuđačima, kako je propisano odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Jedinstvene metodologije.***

Troškovi medicinskog materijala i lijekova iskazani su u iznosu 17.989.723 KM i u odnosu na plan manji su za 210.277 KM i čine 16,95% rashoda zdravstvene zaštite Zavoda. Strukturu rashoda medicinskog materijala i lijekova čine: lijekovi sa Esencijalne liste lijekova (15.035.636 KM), ortopedske sprave i pomagala (1.767.617 KM) i ostali lijekovi koji nisu na Esencijalnoj listi lijekova (1.186.469 KM).

Troškovi lijekova sa Pozitivne liste lijekova iskazani su u iznosu od 15.035.636 KM. Izdvajanje sredstava za nabavku lijekova sa Pozitivne liste lijekova Zavod vrši na osnovu Zakona o zdravstvenom osiguranju i Zakona o lijekovima²³ i u skladu sa finansijskim planom, odnosno njegovim izmjenama i dopunama na način propisan članom 13. Zakona o lijekovima. Vlada SBK je 30. 10. 2018. godine

²³„Sl. glasnik BiH“, br. 58/08 i „Sl. novine FBiH“, br. 109/12

donijela Odluku o utvrđivanju liste lijekova, a nakon tog i Izmjene i dopune Pozitivne liste lijekova²⁴ koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava Zavoda, kao i cijene lijekova sa Pozitivne liste lijekova. Cijene lijekova su izračunate u skladu sa Odlukom o Listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH. Pozitivna lista lijekova SBK kantona sadrži A listu lijekova sa 100% učešćem Zavoda u cijeni lijeka. Propisivanje lijekova osiguranim osobama SBK je utvrđeno je Odlukom Vlade SBK i Odlukom Upravnog odbora ZZO SBK od 26. 9. 2019. godine kojima se utvrđuje maksimalan broj originalnih pakovanja lijekova sa Liste lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava Zavoda osiguranoj osobi na mjesečnom nivou.

Zavod je, nakon provedenog javnog poziva, sa 39 apoteka zaključio ugovore o međusobnim odnosima u vezi sa snabdijevanjem osiguranih osoba lijekovima koji se mogu propisivati na teret Zavoda. Odlukom Upravnog odbora o utvrđivanju cijene usluga ljekarske djelatnosti regulisano je da cijena za izvršene usluge izdavanja lijekova na recept iznosi 1,20 KM bez PDV-a po jedinici izvršene usluge odnosno po izdatom receptu, a uvećana za iznos PDV-a iznosi 1,404 KM.

Lijekove sa pozitivne Liste lijekova propisuju ovlašteni ljekari. Apoteke su u obavezi sačinjavati fakture jednom mjesečno za izdate lijekove u iznosima određenim Odlukom o Listi lijekova, a Zavod vrši provjeru fakture i izvještava apoteku ukoliko postoje određene nepravilnosti s ciljem njihovog otklanjanja, u skladu sa zaključenim ugovorima. Odlukom Vlade SBK o premiji-učešću osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK²⁵ regulisano je da osigurana osoba koja ne uplati premiju osiguranja na način propisan ovom odlukom, učestvuje u troškovima izdatog recepta u iznosu od 1 KM i tako naplaćena sredstva predstavljaju prihod Zavoda. Uvidom u zaključene ugovore sa apotekama uzete u uzorak, kao i fakture koje one dostavljaju Zavodu, konstatovano je da apoteke vrše uplatu naplaćena sredstva po osnovu participacije za izdate recepte na transakcijski račun Zavoda.

Međutim, na fakturama je iskazana naknada za obradu recepata koja se apotekama plaća za usluge izdavanja lijeka na recept (1,404 KM sa PDV-om po izdatom receptu), koja se knjigovodstveno evidentira na trošku lijekova, iako nije lijek već utvrđena naknada apotekama za usluge izdavanja lijekova na recept. Zbog navedenog iskazani trošak lijekova zaključno sa 31. 12. 2020. godine nije realno iskazan, odnosno sadrži i naknade apotekama za obradu recepata, a visinu iskazanih usluga u okviru troškova lijekova ne možemo utvrditi.

Izdaci za ortopedska pomagala iskazani su u iznosu 1.767.118 KM. U okviru obaveznog zdravstvenog osiguranja, osigurane osobe po medicinskim indikacijama imaju pravo na ortopedska i druga pomagala. Prava osiguranika utvrđena su Pravilnikom o pravu osiguranih osoba na korištenje ortopedskih i drugih pomagala i njegovim izmjenama i dopunama²⁶. Tim Pravilnikom regulisano je da, u slučaju specifičnih medicinskih indikacija, osigurane osobe imaju pravo podnijeti zahtjev za odobrenje nabavke ortopedskog pomagala. Komisija za medicinsku rehabilitaciju, ortopedska pomagala i lijekove van pozitivne Liste lijekova, imenovana Rješenjem direktora, rješava zahtjeve osiguranih osoba i može odobriti određeno ortopedsko pomagalo, u zavisnosti od zdravstvenog stanja i bolesti osigurane osobe. U skladu sa Poslovníkom, nadležnost Komisije je da rješava predmete, odnosno odobrava ortopedska i druga pomagala osiguranim osobama.

Zavod učestvuje u troškovima nabavke ortopedskih i drugih pomagala do iznosa utvrđenih Pravilnikom o pravu osiguranih osoba na korištenje ortopedskih i drugih pomagala. Usluge izdavanja pomagala vrše registrovane ortopedske kuće, sa kojima Zavod ima zaključene ugovore o isporuci ortopedskih sprava i pomagala.

U svrhu zaključivanja ugovora za isporuku ortopedskih i drugih pomagala Zavod je 17. 2. 2020. godine objavio Javni poziv za dostavljanje prijave, nakon kojeg su zaključeni ugovori sa šest dobavljača koji se bave prometom i prodajom ortopedskih pomagala (Bauerfeind d.o.o., Cemedic d.o.o. i Izvor komerc d.o.o., Sarafon, Widex slušni aparati, Slušni studio „Botulja“) i 26 apoteka.

²⁴ „Sl. novine SBK 10/18, 13/18, 12/19

²⁵ „Sl. novine SBK“ br. 11/08, 12/15

²⁶ „Sl. novine SBK“, br. 4/08, 9/08, 6/09, 3/11, 4/11, 8/11, 7/14, 6/14, 4/17, 6/17, 9/17, 11/17, 14/17, 11/18

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da se fakture dostavljaju Zavodu na plaćanje uz obavezno priloženu potvrdu Zavoda i potvrdu ortopedske kuće o izdavanju pomagala.

Rashodi za usluge bolničke zdravstvene zaštite sekundarnog nivoa van SBK iskazane su u iznosu od 9.398.798 KM i u odnosu na plan, manje su ostvareni za 10,1%. Strukturu navedenih rashoda čine: rashodi bolničke zdravstvene zaštite tercijarnog nivoa 6.965.848 KM za pružene usluge u zdravstvenim ustanovama van SBK, liječenja u inostranstvu po ino konvencijama 1.247.979 KM, bolničku zdravstvenu zaštitu van SBK 771.748 KM i rashodi usluga konsultativno-specijalističke zdravstvene zaštite vanbolničkog i bolničkog nivoa pružene van kantona u iznosu 393.223 KM.

Za pružanje navedenih zdravstvenih usluga, Zavod je u 2020. godini zaključio 15 ugovora i to sa: tri klinička centra (Sarajevo, Mostar i Tuzla), tri Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba (Bakovići i Drin u Fojnici i Pazarić), tri doma zdravlja (Mostar, Vareš i Gračanica), Kantonalnom bolnicom Zenica, Zavodom za zaštitu studenata Univerziteta u Sarajevu, specijalnom bolnicom za hroničnu psihijatriju Modriča, Medicinskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, Prihvatnim centrom „Duje“ Doboj-Istok i Zavodom za bolesti ovisnosti Zeničko-dobojskog kantona za period 1. 1. - 31. 12. 2020. godine, a plaćanje je izvršeno na osnovu ispostavljene mjesečne fakture.

6.1.2.3 Tekući transferi

Tekući transferi iskazani su u iznosu 4.443.425 KM i u odnosu na plan manji su za 446.575 KM (9,1%). Realizacija tekućih transfera odnosi se na: transfere za refundacije naknada plaća zbog privremene spriječenosti za rad, odnosno bolovanja preko 42 dana (4.307.874 KM), transferi po osnovu ugovora o socijalnom osiguranju sa drugim državama (76.786 KM), transferi zdravstvenim ustanovama po osnovu povrata ostvarenih prihoda od participacije – premije osiguranja (36.986 KM), transferi pojedincima nastali po osnovu zahtjeva osiguranika za nabavku lijekova koji se koriste za teža stanja i oboljenja (17.385 KM) i transfere za naknade za povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava (4.394 KM).

Transferi po osnovu naknada plaće zbog privremene spriječenosti za rad iskazani su u iznosu od 4.307.874 KM. Zakonom o zdravstvenom osiguranju propisana je obaveza Zavoda da vrši isplatu naknade za bolovanja preko 42 dana u roku od 45 dana od dana prijema zahtjeva za povrat sredstava. Prema Pravilniku o načinu, postupku ostvarivanja prava na naknadu plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad osiguranika Zavoda, koji je donio Upravni odbor 28. 1. 2016. godine, utvrđena je da je visina naknade plaće 80% od neto plaće osiguranika za mjesec koji prethodi mjesecu u kojem je nastupila privremena spriječenost za rad, osim u slučajevima utvrđenim članom 46. Zakona za zdravstveno osiguranje SBK (naknada 100% od osnovice).

Pravilnikom je utvrđen najviši iznos naknade koja se isplaćuje na teret sredstva obaveznog zdravstvenog osiguranja Zavoda u visini 80% dvostruke prosječne plaće u FBiH utvrđene za period I-IX mjeseca iz prethodne kalendarske godine, kao i najniži iznos naknade plaće koji ne može biti niži od iznosa najniže neto plaće utvrđene Općim kolektivnim ugovorom na teritoriji FBiH. Prema Pravilniku rok za podnošenje zahtjeva za povrat naknade plaće uz dokumentaciju je 90 dana od dana isplate plaće. Zavod je priznavao 80% osnovice za naknadu plaće, a za osnovicu se uzimala plaća osiguranika isplaćena u prethodnom mjesecu prije nastupanja slučaja, na osnovu kojeg osiguranik stiče pravo na naknadu. Uvidom u dokumentaciju uzetu u uzorak, konstatovali smo da se refundacija sredstava vršila u propisanim iznosima, a osigurano je i poštivanje rokova za podnošenje zahtjeva za refundaciju, kao i rokova za doznačavanje sredstava podnosiocima zahtjeva.

Transferi po osnovu ugovora o socijalnom osiguranju iskazani su u iznosu od 76.786 KM. Naknade se isplaćuju bolnicama u SBK sa kojima su zaključeni ugovori o plaćanju ispostavljenih faktura na ime pružanja usluga osobama koje pravo na zdravstvenu zaštitu ostvaruju po osnovu ino osiguranja koja su izvedena na osnovu ugovora o socijalnom osiguranju.

Transferi zdravstvenim ustanovama iskazani su u iznosu od 36.986 KM po osnovu povrata participacije zdravstvenim ustanovama SBK, u skladu sa Odlukom o premiji-učešću osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na području SBK (detaljnije u tački 6.1.1.2 Izvještaja).

Ostali transferi pojedincima su iskazani u iznosu od 17.385 KM i u odnosu na plan (90.000 KM) manji su za 80,68%. Ovi rashodi su nastali po osnovu pojedinačnih zahtjeva osiguranika za odobravanje sredstava za nabavku dječije hrane za oboljele od celijakije, fenilketonurije i slična oboljenja koji nisu na pozitivnoj Listi lijekova Srednjobosanskog kantona.

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2020. godinu iskazan je negativan finansijski rezultat u iznosu od 3.199.856 KM. Ostvareni prihodi i primici iznosili su 110.451.051 KM, a rashodi i izdaci 113.650.907 KM. Za pokriće negativnog finansijskog rezultata korištena su sredstva ostvarenog viška prihoda nad rashodima iz prethodnih godina.

Upravni odbor Zavoda je 26. 2. 2021. godine donio je Odluku o pokriću viška rashoda nad prihodima iskazanih u Finansijskim izvještajima za 2020. godinu, Odluku o usvajanju godišnjeg obračuna Zavoda za 2020. godinu, kao i Odluku o usvajanju Izvještaja o izvršenju finansijskog plana Zavoda za 2020. godinu.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina i kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja iskazani su u iznosu od 21.107.132 KM, a njihovu strukturu čine: novčana sredstva (20.745.752 KM), kratkoročni plasmani (360.868 KM) i kratkoročna potraživanja (512 KM).

Gotovina u blagajni i na transakcijskim računima iskazana je u iznosu od 20.745.752 KM, a odnosi se na stanja iskazana na transakcijskom računu kod UniCredit Bank d.d. Mostar (20.744.984 KM) i u blagajni Zavoda (768 KM).

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu od 360.868 KM, a odnose se na sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu depozita kod Hercegovačke banke Mostar u iznosu od 360.868 KM.

Kratkoročna potraživanja u poslovnim knjigama Zavoda iskazana su u iznosu od 512 KM.

Na osnovu prezentovane dokumentacije konstatovali smo da Zavod u svojim pomoćnim evidencijama raspolaže podacima o ukupnim potraživanjima po osnovu stvarnih troškova i paušalnih naknada od država sa kojima BiH ima zaključene ugovore o socijalnom osiguranju. Ukupan iznos potraživanja evidentiranih u pomoćnim evidencijama iskazan je u iznosu od 532.541 KM, od čega se na stvarne troškove odnosi 460.508 KM, a na paušalne naknade 72.033 KM.

Osim potraživanja, u pomoćnim evidencijama Zavod evidentira i obaveze po ino konvencijama po osnovu stvarnih i paušalnih naknada. Neizmirene obaveze Zavoda prema državama sa kojima Bosna i Hercegovina ima zaključene ugovore o socijalnom osiguranju iskazane su u iznosu od 1.304.412 KM, od čega se na obaveze po osnovu paušalnih naknada odnosi 1.225.002 KM i obaveze po osnovu stvarnih troškova 79.410 KM.

U najvećem dijelu međunarodnim ugovorima (R. Hrvatska, R. Srbija, Crna Gora i RS Makedonija) je ugovoreno plaćanje putem prebijanja potraživanja i obaveza. Ukupne neizmirene obaveze Zavoda po osnovu paušalnih naknada iskazanih u pomoćnoj evidenciji iznose 1.152.969 KM (razlika potraživanja Zavoda u iznosu od 72.033 KM i obaveza Zavoda u iznosu od 1.225.002 KM). U ovom saldu potraživanja po osnovu paušalne naknade uključena su potraživanja zaključno sa 2018. godinom, jer podatke o visini mjesečnog paušala za svaku ugovornu državu kantonalni zavodi dobivaju od FZZOIR-a, pri čemu se ovi podaci ne dostavljaju pravovremeno, dok su obaveze iskazane zaključno sa 2019. godinom. Također, ukupna potraživanja Zavoda po osnovu stvarnih troškova iznose 381.098 KM (razlika potraživanja Zavoda u iznosu od 460.508 KM i obaveza Zavoda u iznosu od 79.410 KM).

Uvidom u prezentovanu dokumentaciju Izvoda za usaglašavanje stanja obaveza i potraživanja po osnovu stvarnih troškova i paušalnih naknada koje je Zavodu dostavio Zavod zdravstvenog osiguranja

i reosiguranja FBiH, konstatovali smo da nisu u potpunosti izvršena usaglašavanja stanja obaveza i potraživanja, odnosno konstатовana su neznatna neslaganja koja se odnose na: Republiku Hrvatsku, SR Njemačku i Republiku Austriju, a razlog neslaganja utvrdit će se usaglašavanjem.

U poslovnim knjigama Zavod nije izvršio knjigovodstveno evidentiranje potraživanja i obaveza nastalih na osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, odnosno prihodi se priznaju u trenutku naplate, a rashodi i obaveze u trenutku plaćanja. To nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **izvršiti knjigovodstveno evidentiranje stanja potraživanja i obaveza nastalih na osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.**

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Zavoda na 31. 12. 2020. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 1.275.966 KM (nabavna vrijednost 2.020.850 KM i ispravka vrijednosti 744.884 KM), koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava. Struktura stalnih sredstava je sljedeća: zemljište (27.520 KM), građevinski objekti (853.645 KM), oprema (86.797 KM), sredstva u pripremi (305.465 KM) i stalna sredstva u obliku prava (2.537 KM).

Tokom revidirane godine izvršena je nabavka stalnih sredstava u ukupnoj vrijednosti od 61.908 KM i odnosi se na izgradnju građevinskog objekta evidentiranu na sredstvima u pripremi u iznosu od 52.026 KM i nabavku opreme u iznosu od 9.882 KM (klima uređaji, kancelarijska i ostala oprema i oprema za prenos podataka).

Zaključkom Vlade SBK iz 2013. godine data je saglasnost za trajno rješavanje smještaja Zavoda i kreditno zaduženje za izgradnju objekta, koje još uvijek nije realizovano. Tokom 2020. godine pokrenute su aktivnosti na pripremi za izgradnju objekta, a najznačajnije se odnose na rješavanje dozvole za gradnju za koju je izvršena uplata u iznosu od 36.713 KM, kao i nabavka projektne dokumentacije i revizije projektne dokumentacije u iznosu od 14.918 KM.

Obavljenom revizijom konstatovali smo da je u poslovnim knjigama Zavoda u okviru građevina evidentirano jedanaest poslovnih prostora (poslovni prostori u kojima su smještene poslovnice: Fojnica, Travnik, Novi Travnik, Gornji Vakuf, Busovača, Vitez, Kiseljak, Bugojno, Donji Vakuf, Jajce i Kreševo) sadašnje vrijednosti od 805.952 KM (nabavna vrijednost 1.045.518 KM). Za poslovne prostore sa sjedištem u: Fojnici, Kreševu, Busovači i Novom Travniku prezentovana nam je dokumentacija o vlasništvu, za poslovni prostor u Bugojnu Zavod je upisan kao posjednik, dok je za poslovni prostor u Kiseljaku pokrenut postupak protiv Zavoda pred Općinskim sudom u Kiseljaku. Za poslovne prostore u kojima su smješteni Područni uredi Zavoda u: Gornjem Vakufu, Vitezu, Jajcu, Donjem Vakufu i Travniku Zavod ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu. Evidentiranje navedenih nekretnina u glavnoj knjizi izvršeno je u prethodnom periodu ukupne sadašnje vrijednosti od 582.876 KM (nabavna vrijednost 714.086 KM), iako Zavod ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu ili pravu korištenja poslovnih prostora iskazanih u Bilansu stanja na 31. 12. 2020. godine.

Sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 305.465 KM, a osim nabavki koje se odnose na izgradnju zgrade Zavoda koje su tokom 2020. godine evidentirane na pripremi (52.026 KM), najznačajnija su evidentirana u ranijem periodu i odnose na kompjutersku opremu (server system B) u vrijednosti od 145.314 KM, Zebra ZXP8 card printer u vrijednosti 22.918 KM, dva centralna rutera (Fortigate 200 D i Fortigate 30 D) u vrijednosti 46.061 KM i oprema za pristup šiframa (fortitoken 200) u vrijednosti od 22.788 KM. Kompjuterska oprema koja je ranije evidentirana u pripremi nije aktivirana, odnosno nije stavljena u upotrebu.

Opremu je 2015. godine doniralo Federalno ministarstvo zdravstva, kao nosilac aktivnosti na realizaciji projekta informatizacije domova zdravlja i Zavoda u cilju poboljšanja kvaliteta zdravstvenih usluga, koji se finansira kreditnim sredstvima Svjetske banke. Ministarstvo je bilo određeno kao

jedinica za implementaciju projekta i bilo je određeno za instalaciju računarske mreže u ambulantomama i domovima zdravlja i povezivanja sa Zavodom, kao i nabavku opreme (hardvera i softvera). Aktivnosti nisu okončane do momenta obavljanja revizije (detaljnije u tački 8.1 Izvještaja).

Zavod ne posjeduje vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju o vlasništvu ili pravu korištenja svih građevinskih objekata iskazanih u Bilansu stanja.

Preporuka:

- **osigurati validnu dokumentaciju o vlasništvu ili pravu korištenja poslovnih prostora za imovinu iskazanu u poslovnim knjigama Zavoda.**

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 13.229.097 KM, a čine ih kratkoročne tekuće obaveze (12.637.132 KM), obaveze prema zaposlenima (224.369 KM), kratkoročna razgraničenja (367.597 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze iskazane su u iznosu od 12.637.132 KM, a najznačajnije se odnose na: obaveze prema dobavljačima (11.889.936 KM), obaveze za refundiranje naknada plaća zbog privremene spriječenosti za rad (667.383 KM), ostale kratkoročne obaveze (55.458 KM) i obaveze za paušalne, stvarne troškove po osnovu ino osiguranja (16.742 KM) i obaveze prema fizičkim licima (4.827 KM).

Obaveze prema dobavljačima odnose se na: obaveze prema zdravstvenim ustanovama u SBK po osnovu zaključenih ugovora za izdate račune za novembar i decembar 2020. godine (7.750.251 KM), obaveze prema ugovornim apotekama za finansiranje lijekova i usluga za izdavanje lijekova sa Liste lijekova (2.981.313 KM), obaveze prema zdravstvenim ustanovama van kantona (886.132 KM), obaveze prema ostalim zdravstvenim ustanovama i zavodima (195.887 KM), obaveze za fakturisana izdata ortopedska pomagala (54.181 KM), te obaveze prema ostalim dobavljačima za fakturisane troškove i usluge (22.172 KM). Najznačajniji iznos obaveza prema zdravstvenim ustanovama van Kantona odnosi se na Klinički centar Univerziteta Sarajevo za dio izdatih računa po osnovu izvršenih usluga za novembar i decembar (498.175 KM).

Obaveze prema ostalim zdravstvenim ustanovama i zavodima iskazane su u iznosu od 195.887 KM za neplaćene račune za novembar i decembar 2020. godine, a najznačajnije se odnose na: obaveze prema Zavodu za javno zdravstvo Travnik (71.992 KM), RRC Fojnica (64.684 KM) Zavodu za mentalno zbrinjavanje invalidnih osoba „Bakovići“ Fojnica (20.987 KM), Zavod za bolesti ovisnosti Zeničko-dobojskog kantona (17.684 KM) i Zavodu za mentalno zbrinjavanje invalidnih osoba „Drin“ Fojnica (15.009 KM).

Obaveze po osnovu refundacije naknade plaće na ime privremene spriječenosti za rad iskazane su u iznosu od 667.383 KM i odnose se na obaveze za povrat neto naknada, koje padaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja. Osim tekućih obaveza za refundaciju bolovanja iskazanih zaključno sa 31. 12. 2020. godine Zavod ima iskazane i ostale kratkoročne obaveze (55.458 KM) koje se odnose na obaveze za povrate osiguranicima za nabavku dječije hrane, ortopedskih pomagala i lijekova koji se ne nalaze na Esencijalnim listama i odobravaju se posebnim odlukama Upravnog odbora.

Obaveze prema fizičkim licima iskazane u iznosu 4.827 KM se odnose na obaveze za zakupninu za prostorije sjedišta Zavoda u Novom Travniku za decembar 2020. godine.

Obaveze prema zaposlenima iskazane su u iznosu od 224.369 KM, a odnose se na obaveze za bruto plaće i naknade radnicima Stručne službe Zavoda za decembar 2020. godine (216.203 KM), koje su izmirene u januaru 2021. godine i obaveze prema drugim fizičkim licima, odnosno Upravnom odboru i članovima komisija za decembar 2020. godine (8.166 KM).

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 367.597 KM, a najveći dio u iznosu od 367.085 KM odnosi se na razgraničenja po osnovu naplaćenog prihoda od premija osiguranja (markica) za 2021.

godinu uplaćenih u periodu 14 .12. do 31. 12. 2020. godine koji je preknjižen na odgovarajući konto u 2021. godini.

6.2.4 Popis sredstava i obaveza

Rukovodstvo Zavoda je 8. 12. 2020. godine imenovalo Centralnu popisnu komisiju Rješenjem o imenovanju Centralne komisija, a 28. 12. 2020. godine donijelo Odluku o redovnom godišnjem popisu i formiranju komisija za popis za 2020. godinu. Odlukom je imenovana Centralna popisna komisija (koja je prethodno imenovana Rješenjem) i dvije pojedinačne komisije za popis, i to: Komisija za popis nekretnina postrojenja opreme, repromaterijala, sitnog inventara i nematerijalnih sredstava i Komisija za popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza. Centralna popisna komisija obavezna je sačiniti Plan popisa za 2020. godinu, koordinirati rad komisija i pružiti im stručnu pomoć prilikom obavljanja popisa. Odlukom su utvrđeni rokovi obavljanja popisa (od 15. 12. 2020. do 10. 1. 2021. godine) u svim poslovnicama Zavoda i obaveza dostavljanja pojedinačnih izvještaja o izvršenom popisu predsjedniku Centralne popisne komisije do 5. 2. 2021. godine. Centralna popisna komisija obavezna je najkasnije do 12. 2. 2021. godine dostaviti Izvještaj o izvršenom popisu na uvid direktoru i zamjeniku direktora kako bi se očitovali na sačinjeni Izvještaj, a nakon toga i Upravnom odboru Zavoda koji ga je obavezan usvojiti ga najkasnije do 15. 2. 2021. godine.

Centralna popisna komisija sačinila je izvještaj o popisu 18. 2. 2021. godine, a Upravni odbor ga je usvojio Odlukom od 19. 2. 2021. godine. Međutim, rokovi utvrđeni Odlukom o popisu nisu ispoštovani. Pravilnikom o popisu imovine, potraživanja i obaveza utvrđeno je da Centralna popisna komisija dostavlja izvještaj o popisu tijelu za razmatranje i odlučivanje o popisu najkasnije 12. 2. naredne godine.

Osim što je popis izvršen sa neznatnim zakašnjenjem u odnosu na rokove utvrđene internim aktima Zavoda, nismo utvrdili značajnije nepravilnosti.

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 110.451.051 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 113.082.892 KM, što je rezultovalo negativnim novčanim tokom od 2.631.841 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.

7. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor Zavoda donio je Plan javnih nabavki za 2020. godina 19. 12. 2019. godine, a tokom 2020. godine izvršene su njegove dvije izmjene i dopune. Procijenjena vrijednost javnih nabavki iznosila je 5.184.876 KM²⁷ (robe 3.240.914 KM, usluge 1.841.000 KM, radovi 69.000 KM i ostale nabavke roba, usluga i radova 33.962 KM). Planom i njegovim izmjenama i dopunama predviđena su: tri otvorena postupka, jedan pregovarački postupak s objavom obavještenja o nabavci, osam direktnih sporazuma²⁸, 13 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda, te šest postupaka dodjele ugovora o uslugama iz aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama.

U Izvještaju o radu stručnog saradnika za javne nabave, kojim se Upravni odbor izvještava o provedenim postupcima javnih nabavki u 2020. godini, navodi se da je Zavod proveo postupke javne

²⁷ Vrijednosti planiranih i izvršenih javnih nabavki izražene su sa PDV-om. Napomena: U Planu javnih nabavki, u dijelu robe, uključeni su i postupci nabavke ortopedskih pomagala u iznosu od 1.671.300 KM i nabavke hrane bez glutena i fenilalanina i lijekova van Pozitivne liste lijekova u iznosu od 1.300.000 KM, koje nisu provedene jednim od postupaka javne nabavke, nego javnim pozivima; te zajednička nabavka ortopedskih pomagala u iznosu od 128.700 KM koju je provela Kantonalna uprava za braniocce Travnik. Vrijednost ovih postupaka nabavke nije iskazana u Izvještaju o radu stručnog saradnika za javne nabavke.

²⁸ Pod stavkom – Ostale nabavke roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti 33.962 KM predviđena je nabavka roba, usluga i radova prema potrebi u većem broju direktnih postupaka.

nabavke u ukupnoj vrijednosti od 849.663 KM, i to dva pregovaračka postupaka bez objave obavještenja o nabavci ukupne vrijednosti od 24.463 KM, šest konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda ukupne ugovorene vrijednosti od 54.111 KM – jedan je planiran kao konkurentski, a izvršen kao pregovarački (3.000 KM), 94 direktna postupka ukupne vrijednosti od 39.430 KM, pet postupaka dodjele ugovora o uslugama iz aneksa II. dio B Zakona o javnim nabavkama ukupne vrijednosti od 501.536 KM, dok su za nabavku roba i usluga koje su izuzete od primjene odredbi Zakona o javnim nabavkama u ukupnoj vrijednosti od 230.123 KM Agenciji za javne nabavke poslana 534 izvještaja.

Izvršili smo uvid u procedure izbora dobavljača za: jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci ukupne ugovorne vrijednosti od 21.515 KM (nabavka softverskih usluga - trezorsko poslovanje), šest konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda ukupne ugovorene vrijednosti od 54.111 KM (nabavka usluga štampanja, nabavka usluga osiguranja, nabavka kancelarijskog materijala, nabavka tonera, nabavka softverskih usluga i nabavka goriva za službene automobile) i jedan postupak dodjele ugovora o uslugama iz aneksa II. dio B Zakona o javnim nabavkama ukupne ugovorene vrijednosti od 491.747 KM (nabavka usluga medicinske rehabilitacije).

Obavljenom revizijom postupaka javnih nabavki uzetih u uzorak nismo utvrdili značajnije propuste i nepravilnosti.

8. OSTALI NALAZI

8.1 IT revizija u procesima trezorskog poslovanja, HCFIS-a, kontrole potrošnje lijekova, podrške inoosiguranju i procesu uspostavljanja informacionog sistema zdravstva u Srednjobosanskom kantonu

Za podršku **trezorskom poslovanju** i obračunu plaća i naknada zaposlenih, Zavod koristi softver kao servis provajdera. On je nabavljen putem zajedničke nabavke koju je proveo Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH (u nastavku: FZZOIR) za kantonalne zavode. Baza podataka nalazi se na infrastrukturi autora softvera (u oblaku), kojoj korisnici pristupaju putem web softverskog rješenja putem Interneta. U toku implementacije u fazi testa prihvatljivosti softverskog rješenja, kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja su imali primjedbe na funkcionisanje softvera koje autor softverskog rješenja nije otklonio i predložio njihovu korekciju u garantnom periodu. Dio kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja nije prihvatio prijedlog zbog čega je došlo do raskida ugovora, a zatim i sudskog spora, koji je riješen u korist zavoda. S obzirom da je sistem u produkciji od 2012. godine, dio nedostataka je otklonjen ali i dalje za izvršenje određenih funkcija treba više koraka što usporava rad i stvara mogućnost ljudske greške. Uočili smo da odziv sistema kod pokretanja aplikacije i podnošenja zahtjeva za obradu i sama obrada dugo traje (npr. generiranje izvještaja). Softversko rješenje ne generira Izvještaj novčanog toka, iako je on bio funkcionalni zahtjev kod izrade softverskog rješenja. Ured za reviziju je dao preporuku da se izvrši analiza i otklanjanje uočenih nedostataka u radu softvera, što nije provedeno. Odgovornost za rezervne kopije podataka je na provajderu servisa. Zavod zaključuje godišnje ugovore o tehničkoj funkcionalnoj podršci i korištenju hardverske platforme, na bazi mjesečnih naknada. Ured za reviziju je dao preporuku da se ugovorom reguliše pravo vlasništva na podacima, koji su u cijelosti smješteni kod provajdera, kao i periodična isporuka dokumentovanih podataka Zavodu, što je i učinjeno.

Potrebna je analiza i otklanjanje nedostataka uzroka neadekvatnog odziva sistema i trajanje obrade zahtjeva, kao i analiza i optimizacija aplikacije trezora u cilju pojednostavljenja i smanjenja mogućnosti ljudske greške.

„HCFIS - Health Care Financial Information System“ implementiran je 2002. godine u sklopu projekta „Osnovne bolničke službe“, a finansiran je kreditom Svjetske banke, kao jedinstven informacioni sistem za vođenje evidencija o osiguranicima i finansijskim tokovima u ministarstvima i zavodima zdravstvenog osiguranja i zavodima za javno zdravstvo. Autor softvera je informatička firma „ALEM“ Systems Sarajevo.

Vlasnik izvornog koda softvera HCFIS-a je Federalno ministarstvo zdravstva, a zakonska nadležnost održavanja i razvoja aplikativnog softvera, kao i vođenja jedinstvenog informacionog sistema je u FZZOIR-u, u skladu sa članovima 18. i 100. Zakona o zdravstvenom osiguranju FBiH. U okviru SITAP projekta i povezivanja sa Jedinstvenim informacionim sistemom (u daljem tekstu JIS) u Poreznoj upravi FBiH, Zavodu je isporučen novi hardver koji je iskorišten i za modernizaciju infrastrukture HCFIS-a, čime su osigurani uslovi za zamjenu distribuirane obrade po poslovnicaama sa centralizovanom u Zavodu. Početkom primjene JIS-a, dograđen je interfejs HCFIS-a, a baza podataka za nova polja, kako bi se omogućila obrada podataka preuzetih iz JIS-a (prijava i odjava i uplate doprinosa). Aplikativni softver čine moduli: Matične evidencije (osigurana lica, obveznici, ljekari, ljekarske komisije, organizacione jedinice, komitenti) medicinske evidencije (bolovanja, odobrenja), prihodi i rashodi (fakture iz zdravstvenih ustanova, fakture za lijekove, fakture za pomagala, izlazne fakture, import RAS fajlova, promet žiro računa, kontrola zaduženja obveznika, ostale pomoći i naknade, refundacije bolovanja) izvještaji, šifarnici, administriranje. Iz razloga što nije iznađen adekvatan model zajedničkog finansiranja, nije osiguran razvoj softverske aplikacije HCFIS-a, dok je FZZOIR u okviru svojih raspoloživih IT resursa osigurao podršku dijelu manjih izmjena na aplikativnom softveru u okviru iste verzije razvojnog softverskog alata. Neriješeno pitanje razvoja je rezultiralo da se dio funkcionalnosti softvera ne koristi.

Zavod koristi module matičnih evidencija i izvještavanja, importe RAS-a, ažuriranje izvoda i RAS izvoda fakture za pomagala. U prethodnom periodu korištene su i fakture za lijekove i kontrolu potrošnje lijekova sa esencijalne liste, ali se počelo koristiti drugo softversko rješenje zbog nepouzdanosti u radu navedenog modula HCFIS-a.

Za podršku procesu **kontrole potrošnje lijekova**, Zavod kao privremeno rješenje koristi softversko rješenje razvijeno dogradnjom funkcionalnosti finansijskog softvera koji je korišten prije prelaska na trezorsko poslovanje. Ovaj softver nije povezan sa HCFIS-om. Apoteke mjesečno u poslovnice Zavoda dostavljaju fakture za izdate lijekove sa receptima u prilogu, a elektronske fajlove recepata u dogovorenom formatu u Zavod. U poslovnicaama se vrši kontrola ispravnosti sadržaja recepta i fakture, te ispravne fakture šalju u centralu Zavoda. Elektronski fajlovi se porede sa fakturom, zatim spajaju i importuju u softversku aplikaciju koja vrši logičke kontrole osiguranja, ljekara, lijekova i količine izdatog lijeka poređenjem sa šifarnicima koji su preuzeti iz HCFIS-a. U slučaju greške obrada se zaustavlja i ne može se izvršiti import dok se greška ne koriguje. Manje greške koriguje koordinator za AOP, a za suštinske greške fajlovi se vraćaju apotekama na korekciju.

U sadašnjim uslovima nepovezanih sistema i načina obrade koja se vrši nakon poslovnog događaja, sve kontrole provode poslije izdavanja lijeka u apoteci i na taj način se ne može spriječiti greška u procesu od propisivanja do izdavanja lijeka. Implementacijom elektronskog recepta obrada će se vršiti u realnom vremenu i uspostaviti će se preventivne kontrole.

Navodimo da proces **inoosiguranja** nije informatički podržan. U procesu kontrole paušalnih naknada za zdravstveno osiguranje BiH penzionera u drugim državama i inostranih penzionera u BiH, kao i refundiranja stvarnih troškova za zdravstvene usluge ostvarene u drugim državama, koriste se pomoćne evidencije. Zavod se uključio u aktivnosti na iznalaženju zajedničkog rješenja sa ostalim kantonalnim zavodima i FZZOIR. U izvještajnoj godini FZZOIR je izvršio nabavku usluge implementacije softverskog rješenja za inoosiguranje, u koji nisu uključeni kantonalni zavodi.

Informatizacija domova zdravlja i Zavoda – Srednjobosanski kanton je u strategiji razvoja za period 2016-2020. godina, kao mjeru za obezbjeđenje strateškog cilja „poboljšanje kvaliteta zdravstvenih usluga“ odredio informatizaciju domova zdravlja i Zavoda i projektnu aktivnost implementacija projekta HSEP koje je provodilo Federalno ministarstvo zdravstva u Kantonu, a kao glavnog koordinatora odredio Zavod zdravstvenog osiguranja SBK. Napominjemo da Srednjobosanski kanton nema usvojenu strategiju IT razvoja. U okviru projekta HSEP izvršena isporuka opreme dok nabavka softverskog rješenja nije realizovana, a namijenjena sredstva iz projekta uplaćena u Budžet FBiH. Vlada SBK je u Budžetu Ministarstva zdravstva i socijalne politike za 2018. godinu planirala sredstva za implementaciju informacionog sistema zdravstva SBK i dalje provodila informatizaciju zdravstvenih ustanova, a da prema izjavama odgovornih nije uključila Zavod iako je on bio određen za glavnog koordinatora informatizacije u projektu HSEP.

Zavod nije poduzimao inicijativu da se uključi te server koji je isporučen Zavodu u okviru HSEP projekta namijenjen za centralnu lokaciju nije iskorišten. Krajem izvještajne godine, Vlada SBK zaključkom obavezala Zavod na aktivno učešće u procesu informatizacije zdravstvenih ustanova u SBK i pružanje tehničke podrške implementaciji elektronskih zdravstvenih knjižica. U okviru navedenog projekta Ministarstvo je isporučilo i ugovorima o darivanju prenijelo na Zavod vlasništvo nad 115.000 komada pvc kartica za knjižice, štampač i ribone za štampu. U vrijeme vršenja konačne revizije u Zavodu sa bili u toku radovi na instalaciji optičkih kablova za povezivanje na internet i implementiranim zdravstvenim sistemima.

Iz navedenog može se zaključiti da informatizacija zdravstva kantona nije provedena u cijelosti, a s obzirom da Zavod nije bio uključen nije nam raspoloživa dokumentacijom o statusu pokrenutih projekata, nije nam prezentovano da li je i izvršeno povezivanje implementiranih dijelova, odnosno da li se koristi e-uputnica, e-naručivanje, te da li su u svim domovima zdravlja raspoloživi radiološki snimci kao i laboratorijski nalazi, te da li su preduzimane aktivnosti na implementaciji e-recepta, e-pomagala i e-bolovanja.

Preporuke:

- ***u okviru nadležnosti i ovlasti, sa Federalnim zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja i kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja osigurati tehnološki razvoj HCFIS-a;***
- ***poduzeti aktivnosti koje će omogućiti, u okviru nadležnosti, sudjelovanje u informatizaciji zdravstva u SBK sa Federalnim ministarstvom zdravstva i kantonalnim Ministarstvom zdravstva i socijalne politike i u tu svrhu osigurati sve potrebne ljudske i materijalne resurse, te inicirati izradu strategije IT razvoja zdravstva kantona.***

8.2 Sudski sporovi

Prema prezentovanim podacima, zaključno sa 31. 12. 2020. godine protiv Zavoda su pokrenute tužbe ukupne vrijednosti od 17.155 KM (uključeni sudski troškovi), od kojih je najznačajnija tužba koju je kod Općinskog suda u Travniku pokrenuo Univerzitetski klinički centar Tuzla (vrijednost spora 9.786 KM i sudski troškovi 900 KM) radi naplate duga po osnovu pruženih usluga, odnosno bolničkog liječenja osiguranika Zavoda. Osim nje, protiv Zavoda su pokrenute još četiri tužbe ukupne vrijednosti spora od 6.700 KM (dvije zbog poništenja rješenja o pravu osiguranika, jedna zbog naknade za vrijeme bolovanja i jedna iz radnog odnosa), od kojih je za tri presudama Općinskog suda u Travniku i Kantonalnog suda u Novom Travniku odbijen tužbeni zahtjev, a tužba iz radnog spora još uvijek se vodi kod Općinskog suda u Travniku, za koju je glavno ročište zakazano 16. 6. 2021. godine.

Zavod je 13. 3. 2020. godine pokrenuo tužbu protiv Općine Kiseljak za utvrđivanje prava vlasništva nad poslovnim prostorom koji koristi Zavod (vrijednost spora 36.000 KM i sudski troškovi 3.652 KM). Općina Kiseljak upisana kao vlasnik 1/1 poslovnog prostora u kojem je smještena poslovnica Zavoda u Kiseljaku. Za navedenu tužbu Općinski sud u Kiseljaku donio je prvostepenu presudu kojom je tužba odbijena kao neosnovana i protiv koje je podnesena žalba Kantonalnom sudu u Novom Travniku 21. 5. 2021. godine.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Zavod je 16. 7. 2021. godine dostavio komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

U komentaru su navedena neslaganja na preporuku revizora u vezi prevencije korupcije, koja su prihvaćena i inkorporirana u konačan Izvještaj.

U obrazloženjima za obavezu provođenja javnih nabavki za pružanje usluga zdravstvene zaštite navedeno je da nemaju primjedbu na datu preporuku, već time ukazuju na određene probleme kod ugovaranja usluga zdravstvene zaštite. Obaveza Zavoda je da primjenjuje odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Jedinstvene metodologije kojima je propisano provođenje javne nabavke, kao i odluke nadležnih organa i osnivača. Međutim, odluke nisu usaglašene sa zakonskim propisima koji su trenutno na snazi, zbog čega je skrenuta pažnja na navedene propuste.

Također, u obrazloženjima je navedeno da na ostale preporuke date u Izvještaju Zavod nema primjedbi niti komentara.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš

Tim za reviziju

Merima Čerkez – voditeljica tima

Ognjen Mustapić – član tima

Derviša Harbaš – članica tima, IT revizorka

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu					
Naziv pravnog lica: Zavod zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I PRIHODI (od 1 do 16)	110.574.984	110.451.051	112.358.556	-123.933	99,9
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	105.574.984	105.929.377	107.047.424	354.393	100,3
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	0,0
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	0,0
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	0,0
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0,0
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	105.574.984	105.929.377	107.047.424	354.393	100,3
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0,0
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0,0
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0,0
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0,0
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0,0
8. Ostali porezi	0	0	0	0	0,0
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	5.000.000	4.521.674	5.311.132	-478.326	90,4
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	100.000	73.143	38.818	-26.857	73,1
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	0	0		0	0,0
Ostali prihodi od imovine	100.000	73.129	38.818	-26.871	73,1
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0,0
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0,0
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	14	0	14	0,0
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0,0
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0,0
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	4.900.000	4.448.531	5.272.314	-451.469	90,8
Administrativne takse	0	0	0	0	0,0
Sudske takse	0	0	0	0	0,0
Komunalne naknade i takse	0	0	0	0	0,0
Ostale budžetske naknade i takse	0	0	0	0	0,0
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	0	0	0	0	0,0
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	4.900.000	4.448.473	5.272.180	-451.527	90,8
Neplanirane uplate – prihodi	0	58	134	58	0,0
Novčane kazne	0	0	0	0	0,0
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0,0
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	0,0
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0,0
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	0,0

13.	Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	0,0
14.	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0	0,0
15.	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0,0
16.	Donacije	0	0	0	0	0,0
	II RASHODI (od 1 do 7)	117.010.000	113.589.992	113.514.783	-3.420.008	97,1
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.800.000	2.394.468	2.411.676	-405.532	85,5
	Bruto plaće i naknade plaća	2.410.000	2.102.371	2.136.529	-307.629	87,2
	Naknade troškova zaposlenih	390.000	292.097	275.147	-97.903	74,9
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	262.000	228.533	232.692	-33.467	87,2
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	108.558.000	106.523.566	106.628.144	-2.034.434	98,1
	Putni troškovi	8.000	685	4.947	-7.315	8,6
	Izdaci za energiju	45.000	41.648	40.785	-3.352	92,6
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	85.000	63.870	63.831	-21.130	75,1
	Nabavka materijala i sitnog inventara	18.252.700	18.024.107	17.371.850	-228.593	98,7
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	17.000	8.786	12.895	-8.214	51,7
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	53.000	49.892	51.213	-3.108	94,1
	Izdaci za tekuće održavanje	27.500	12.009	10.652	-15.491	43,7
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	15.000	9.971	10.273	-5.029	66,5
	Ugovorene i druge posebne usluge	90.054.800	88.312.598	89.061.698	-1.742.202	98,1
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	4.890.000	4.443.425	4.242.271	-446.575	90,9
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	4.490.000	4.325.258	3.997.570	-164.742	96,3
	Tekući transferi pojedincima	300.000	113.773	218.247	-186.227	37,9
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0,0
	Subvencije javnim preduzećima	0	0	0	0	0,0
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	0,0
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0,0
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0,0
	Drugi tekući rashodi	100.000	4.394	26.454	-95.606	4,4
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0,0
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0,0
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0,0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0,0
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	0,0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0,0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0,0
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0,0
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0,0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0,0
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	0,0
	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	0	0	0	0,0
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	0,0
7.	Tekuća budžetska rezerva	500.000	0	0	-500.000	0,0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	-6.435.016	-3.138.941	-1.156.227	3.296.075	48,8
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0,0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0,0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0,0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0,0
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	90.000	60.914	31.792	-29.086	67,7
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	0,0
	Nabavka građevina	60.000	52.026	7.956	-7.974	86,7
	Nabavka opreme	30.000	8.888	23.836	-21.112	29,6

	Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0,0
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	0	0	0	0	0,0
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	0,0
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	90.000	60.914	31.792	-29.086	67,7
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-6.525.016	-3.199.855	-1.188.019	3.325.161	49,0
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
	Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
	Otkup duga	0	0	0	0	0
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	0	0	0	0	0
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-6.525.016	-3.199.855	-1.188.019	3.325.161	49,0

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju finansijskog plana za 2020. godinu odobrilo 26. 2. 2021. godine.

Direktor: Dragan Solomun

Zamjenik direktora: Salem Hodžić

Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine			
Naziv pravnog lica: Zavod zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	21.107.132	23.738.790	89
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	20.745.752	23.377.592	89
2. Vrijednosni papiri	0	0	0
3. Kratkoročna potraživanja	512	330	155
4. Kratkoročni plasmani	360.868	360.868	100
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0
8. Kratkoročna razgraničenja	1.275.966	1.262.903	101
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	2.020.850	1.970.244	103
9. Stalna sredstva	744.884	707.341	105
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	1.275.966	1.262.903	101
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	0	0	0
12. Dugoročni plasmani	0	0	0
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	0
15. Vrijednosni papiri	0	0	0
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (A+B)	22.383.098	25.001.693	90
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	13.229.098	12.874.165	103
19. Kratkoročne tekuće obaveze	12.637.132	12.263.108	103
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
22. Obaveze prema zaposlenicima	224.369	224.556	100
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
24. Kratkoročna razgraničenja	367.597	386.501	76
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	0
25. Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	9.154.000	12.127.528	101
28. Izvori stalnih sredstava	1.275.966	1.262.903	101
29. Ostali izvori sredstava	0	0	0
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	7.878.034	10.864.625	73
32. Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	0	0	0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	22.383.098	25.001.693	90

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine odobrilo 26. 2.2021. godine.

Direktor: Dragan Solomun

Zamjenik direktora: Salem Hodžić

Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine		
Naziv pravnog lica: Zavod zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	110.451.051
2	Prihodi od poreza	105.929.377
3	Neporezni prihodi	4.521.674
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	0
5	Kapitalni transferi	0
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	0
7	Kapitalni primici i transferi (8)	0
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0
9	Finansiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	110.451.051
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	113.021.978
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.393.671
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	221.771
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	106.076.196
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	4.330.340
20	Kapitalni transferi	0
21	Izdaci za kamate	0
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	60.914
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	60.914
24	Finansiranje (25 + 26)	0
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	0
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	113.082.892
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	-2.631.841
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	23.377.593
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	20.745.752

Rukovodstvo je Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine odobrilo 26. 2. 2021. godine.

Direktor: Dragan Solomun

Zamjenik direktora: Salem Hodžić